

In dit nummer :

7de JAARGANG - NUMMER 4 - 1995
SEPTEMBER - OKTOBER - DECEMBER

ACTIVITEITENKALENDER
LIDMAATSCHAP
VOORWOORD
KONGOBOOT IN HET LEOPOLDPARK (1)
WAT EEN GIDS L(EI/IJ)DEN...
ST.-ANTONIUSKERK VUURTORENWIJK (2)
WIE REIST MEE NAAR CAMBRIDGE?
OOSTENDSE SCHEEPSWERVEN (1)
KONING EZEL
UIT ONZE MUSEA
100 JAAR GELEDEN : PROJECT NORTH
"THUIS" IN DE PETER BENOITSTRAAT
SPROKKELS

Gidsenblad
LANGE NELLE
OOSTENDE

In dit nummer :

137	ACTIVITEITENKALENDER	REDACTIE
138	LIDMAATSCHAP 1996	REDACTIE
139	VOORWOORD	MARC LOY
140	DE "A.I.A." OF KONGOBOOT IN 'T LEOPOLDPARK (1)	VINCENT DUFLOU
146	WAT EEN GIDS L(EI/IJ)DEN KAN... LEEN DEPREZ & RITA WERBROUCK	
149	PLECHTIGE INWIJDING VAN DE NIEUWE ST-ANTONIUSKERK OP DE VUURTORENWIJK (2)	MARTINE QUAEGEBEUR
154	WIE REIST MEE NAAR CAMBRIDGE ?	JAAK FONTEYNE
155	OOSTENDSE SCHEEPSWERVEN (1)	RENE VANDERCROYSSSEN
160	KONING EZEL	OMER SIMOENS
162	UIT ONZE MUSEA	DIRK BEIRENS
165	100 JAAR GELEDEN	LUCIEN VALCKE
169	EEN "THUIS" IN DE PETER BENOITSTRAAT	MARTINE QUAEGEBEUR
177	SPROKKELS	

.....

Redactieraad: Dirk Beirens, Martine Quaegebeur, Lucien Valcke.

De medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen
(overname mag, mits bronvermelding)

Verantwoordelijke uitgever
en redactie
Dirk Beirens Floralaan 7
8400 Oostende

Secretariaat
Patricia Veris
Nachtegalenlaan 50
8400 Oostende

Voorzitter
Marc Loy
Batterijstraat 70
8450 Bredene

Rekeningnummer:
068-2075070-73

Activiteitenkalender

redactie

WILT U ZEKER WETEN OF EEN ACTIVITEIT AL DAN NIET DOORGAAT
CONTACTEER :

(onze nieuwe) SECRETARIS PATRICIA VERIS
tel. (059) 80 62 39 fax (059) 80 12 54

ACTIVITEITENKALENDER GIDSENKRING LANGE NELLE

WALRAVERSIJDE. EEN VERDWENEN DORP

VRIJDAG 19 JANUARI 1996 OM 20 UUR
IN ZAAL "DEN ANKLAP", Leffingestraat 85, Oostende
VOORDRACHT MET DIA'S door de heer Marnix Pieters

Lic. Geschiedenis en Bodemkunde, de heer Marnix Pieters (geboren in Gent, woonachtig in Aalst) was van 1989 tot 1991 wetenschappelijk medewerker aan opgravingen in Parijs (het Louvre).

Vanaf 1992 is hij wetenschappelijk medewerker van het Instituut van het Archeologisch Patrimonium (I.A.P.), verantwoordelijk voor het archeologisch onderzoek naar het verlaten middeleeuws vissersdorp Walraversijde. Op deze Europees belangrijke vindplaats probeert hij meer inzicht te verwerven over de levensomstandigheden van de bewoners en de ruimtelijke ordening van "Walraversijde" in de 14de en 15de eeuw.

Woord en beeld zullen u zeker boeien : een overzicht, een stand van zaken en up-to-date informatie!

leden gratis - niet-leden : 50 BEF

FLAMENCO IN WOORD EN KLANKEN

VRIJDAG 9 FEBRUARI 1996 OM 20.30 UUR
IN OPEN-HAARDZAAL "WIJKCENTRUM 't KASTEEL"
Kasteelstraat 22 - Zandvoorde-bij-Oostende

Lange Nelle i.s.m. Wijkcentrum 't Kasteel

Een specialist ter zake maakt u vertrouwd met de wereld van de "FLAMENCO"-muziek :

- *situering "gitaar" in Middellandse-Zeebekken -
- *gitaarmuziek verspreid via de Spaanse kolonies -
- *voorbeeldfragmenten van Spaanse, Zuid-Amerikaanse en Belgische gitaarmuziek -
- *het leven der "gitanes"
- *gitaarklanken
- *wijnmeester Marcel zorgt voor een Spaans wijntje...

voor iedereen : gratis - consumpties = heel democratisch

.../...

VRAGEN OVER "ARTILLERIE" BEANTWOORD

VRIJDAG 22 MAART 1996 OM 20 UUR

IN ZAAL "DEN ANKLAP", Leffingestraat 85, Oostende

VOORDRACHT MET ILLUSTRATIEMATERIAAL door Pierre Vanhecke

Specialist ter zake majoor-ingenieur Pierre Vanhecke, geboren in 1942, beantwoordt vragen over artillerie die rijzen na het zien van TV-oorlogstaferelen of na een bezoek aan de oorlogsrestanten in het domein Raversijde.

Er wordt aan een koord getrokken, een projectiel verlaat de kanonloop, een explosie volgt met de gekende gevolgen.

Wat is een kanon, een ho(u)witser? Hoe komt het dat er zoveel projectielen verschoten worden om doel te treffen? Hoe wordt op vliegtuigen geschoten? Deze vragen zal de spreker beantwoorden op een bevattelijke, niet-specialistische wijze.

leden gratis - niet-leden : 50 BEF

AANGEKONDIGD : (meer nieuws in ons volgend nummer)

VRIJDAG 21 JUNI 1996 :

TRADITIONELE KREKENFIETSELING o.l.v. Marcel Braet

VRIJDAG 28 JUNI 1996 :

"DE GROENE 62" , SPOORWEGFIETSELING o.l.v.

Rene Vandercruyssen

LIDMAATSCHAP 1996

DIT IS HET LAATSTE 1995-NUMMER VAN ONS BLAD.

WILT U HET OOK IN 1996 ONTVANGEN EN BOVENDIEN (meestal gratis) DEELNEMEN AAN ONZE ACTIVITEITEN ZOALS VOORDRACHTEN, BEZOEKEN, WANDELINGEN EN UITSTAPPEN, DAN KUNT U DIT DOOR LID VAN "LANGE NELLE" TE BLIJVEN - of als u dit voor 't eerst leest - LID TE WORDEN.

DE LIDMAATSCHAPSBIJDRAGE BLIJFT ZOALS VROEGER : 400 BEF

DIT BEDRAG KUNT U OVERSCHRIJVEN OP bankrek.nr. 068-2075070-73

t.n.v. West-Vlaamse (=nieuwe spelling!) Gidsenkring,

afd. Oostende "Lange Nelle", 8400 OOSTENDE.

OM HET U GEMAKKELIJK TE MAKEN, VINDT U EEN OVERSCHRIJVINGS-FORMULIER INGESLOTEN.

U KUNT OOK STEUNEND LID (500 BEF) OF ERELID (1000 BEF) WORDEN

DOOR HET PASSENDE BEDRAG OVER TE MAKEN.

DANK BIJ VOORBAAT VOOR EEN VLOTTE AFHANDELING!

Voorwoord

Marc Loy

WE VERVELEN ONS NIET

De inkt van onze eindejaarswensen editie '95 is amper droog - zo lijkt het ons - of daar popelt 1996 al. Dus alvast en zeker op tijd onze niet minder gemeente wensen voor 1996.

1995 bracht voor de actieve gidsen een aantal primeur-opdrachten : het 2de circuit in het Domein Raversijde, de Leopold II-tentoonstelling, de Seastar-tochten Oostende-Antwerpen en vice versa, de thematische Leopold II-wandelingen, de koninklijke kroefelwandeling en de prestigieuze Ensor-in-Oostends-bezit tentoonstelling.

Ook 1996 kondigt zich actief aan. Vooreerst is er het opstarten in januari van het eerste jaar basisopleiding van onze 3de gidsencursus. Net voor we de cursus officieel via de lokale pers aan de goegemeente kenbaar maakten, hebben wij u al via een persoonlijk schrijven van dit voornemen op de hoogte gebracht in oktober jl. We vonden dat u dit nieuws, als trouw lid, het eerst mocht vernemen.

Conform de nieuwe richtlijnen, goedgekeurd door het Ministerie van Cultuur, het Vlaamse Commissariaat-Generaal voor Toerisme (V.C.G.T) en de Federatie van Toeristische Gidsengroeperingen (F.T.G.), is de Oostendse Gidsenkring in Vlaanderen, na Leuven, de tweede gidsenvereniging die de nieuwe cursusformule toepast.

In een eerste jaar van 150 lessen wordt tijdens 30 zaterdagen een basisopleiding gegeven. In 1997 wordt dan specifiek "Oostende" zo uitvoerig mogelijk behandeld.

Volgend jaar, in het voorjaar, loopt ook de grote Leon Spilliaert-tentoonstelling in het Stedelijk Museum. Opgezet door conservator en beschermcomitelig Norbert Hostyn wordt dit evenement een van de toppers van het cultureel leven ter stede in 1996. Voor dit gebeuren staat de gidsenkring garant voor geleide wandelingen.

het bestuur

De "A.I.A.", of Kongoboot in het Leopoldpark

Vincent Duflou

INLEIDING

Naast het monument van Justin MALFAIT, dat nog steeds in het Leopoldpark staat opgesteld, was de "A.I.A.", een kleine stoomsloep, een tweede curiosum dat ons herinnerde aan ons koloniaal verleden.

Nadat hij verscheidene mislukte kolonisatiepogingen had ondernomen op de Filippijnen, Borneo, Japan, Mozambique en Zuid-Afrika, richtte koning LEOPOLD II zijn aandacht op de exploitatie van Centraal-Afrika. Hij vermoedde dat er daar mogelijkheden waren om "un part de ce magnifique gâteau africain" te bemachtigen. LEOPOLD II had dan ook een dossier over het gebied samengesteld. Daarnaast volgde hij met grote interesse de expeditie van de journalist STANLEY, die hoopte de Kongo, thans de Zaire, tot aan de monding af te varen.

Het initiatief van LEOPOLD II in Afrika zou verschillende vormen aannemen en wijzigingen ondergaan. In elk geval moest hij alleen handelen, want België had geen boodschap aan zijn expansionistische aspiraties. Bovendien moest hij ook vermijden de westerse grootmachten, die op het Afrikaanse continent belangen hadden, voor het hoofd te stoten.

De "Association Internationale Africaine" (A.I.A.) waarvan onze vorst in 1876 mede-oprichter en inspirator was, werd zijn proefstuk. Deze internationale filantropische organisatie stelde zich zowel de exploratie als de beschaving van Centraal-Afrika tot doel. Naast het onderdrukken van de slavenhandel wilde de A.I.A. posten oprichten die explorators en wetenschappers op zending konden opvangen. In feite zouden slechts twee belangrijke posten aan het Tanganyikameer (1) het licht zien, waarna de A.I.A. in de vergeethoek belandde.

Spoedig werkte LEOPOLD II een ander plan uit. Toen STANLEY in januari 1878 in Marseille aankwam, werd hem door afgevaardigden van de koning een uitnodiging overhandigd. STANLEY sloeg echter het aanbod af, want hij wenste de eventuele valorisatie van zijn recente ontdekkingen voor te behouden voor zijn geboorteland Groot-Brittannië.

Hoe dan ook enkele maanden later, in november 1878, treffen wij STANLEY aan in het gezelschap van personaliteiten uit de handels- en bankwereld van Engeland, Duitsland, Frankrijk, België en Nederland. Koning LEOPOLD II had namelijk het plan uitgekend op te treden onder de dekmantel van een internationale organisatie om zo het wantrouwen van de Europese grootmachten niet te wekken. De vorst verlangde naar nieuwe uitwegen en hoopte een grote handelsmaatschappij op te richten die België onrechtstreeks inkomsten zou opleveren.

Het doel was de exploitatie van het Kongobekken en hiervoor de nodige middelen vrijmaken. De leden van het internationale gezelschap besloten dan ook tijdens deze bijeenkomst tot de oprichting van het "Comité d'Etudes du Haut-Congo" (C.E.H.C.), onder het erevoorzitterschap van LEOPOLD II.

Dit comité vertrouwde STANLEY de opdracht toe een expeditie te leiden die gebieden moest verwerven, posten oprichten en verbindingen realiseren zowel over land als via het water. De expeditie moest ook de mogelijkheden voor de aanleg van een spoorlijn in Beneden-Kongo onderzoeken.

Het C.E.H.C. zou geen lang leven beschoren zijn. In november 1879 werd het reeds ontbonden als gevolg van de faling van één van de belangrijkste aandeelhouders, de Nederlandse "Afrikaanse Handels Vereeniging".

Met behulp van eigen fondsen kocht LEOPOLD II de aandeelhouders uit. Hij ging zelf het comité financieren dat werd omgedoopt tot de "Association Internationale du Congo" (A.I.C.). Zo verbond hij als alleenheerser aan boord zijn naam aan een internationale onderneming in Afrika.

DE EXPEDITIE EN HAAR VLOOT

In 1878 kreeg ontdekkingsreiziger Henri Morton STANLEY dus van het C.E.H.C. de opdracht toevertrouwd een expeditie te leiden in Centraal-Afrika.

Hij scheepde in januari 1879 in voor het eiland Zanzibar in de Indische Oceaan om er personeel aan te werven. Vervolgens reisde hij door om in augustus 1879 aan te komen bij de monding van de Kongostroom, thans de Zaïre genaamd. STANLEY had zijn reisroute uitgestippeld en via de Kongostroom wilde hij het binnenland gaan exploreren.

Voor zijn expeditie werden hem speciale bootjes ter beschikking gesteld. Daar heel wat onbevaarbare stroomgedeelten werden verwacht, liet men demonteerbare vaartuigen bouwen. Zo konden ze uit elkaar worden genomen en over land getransporteerd indien nodig.

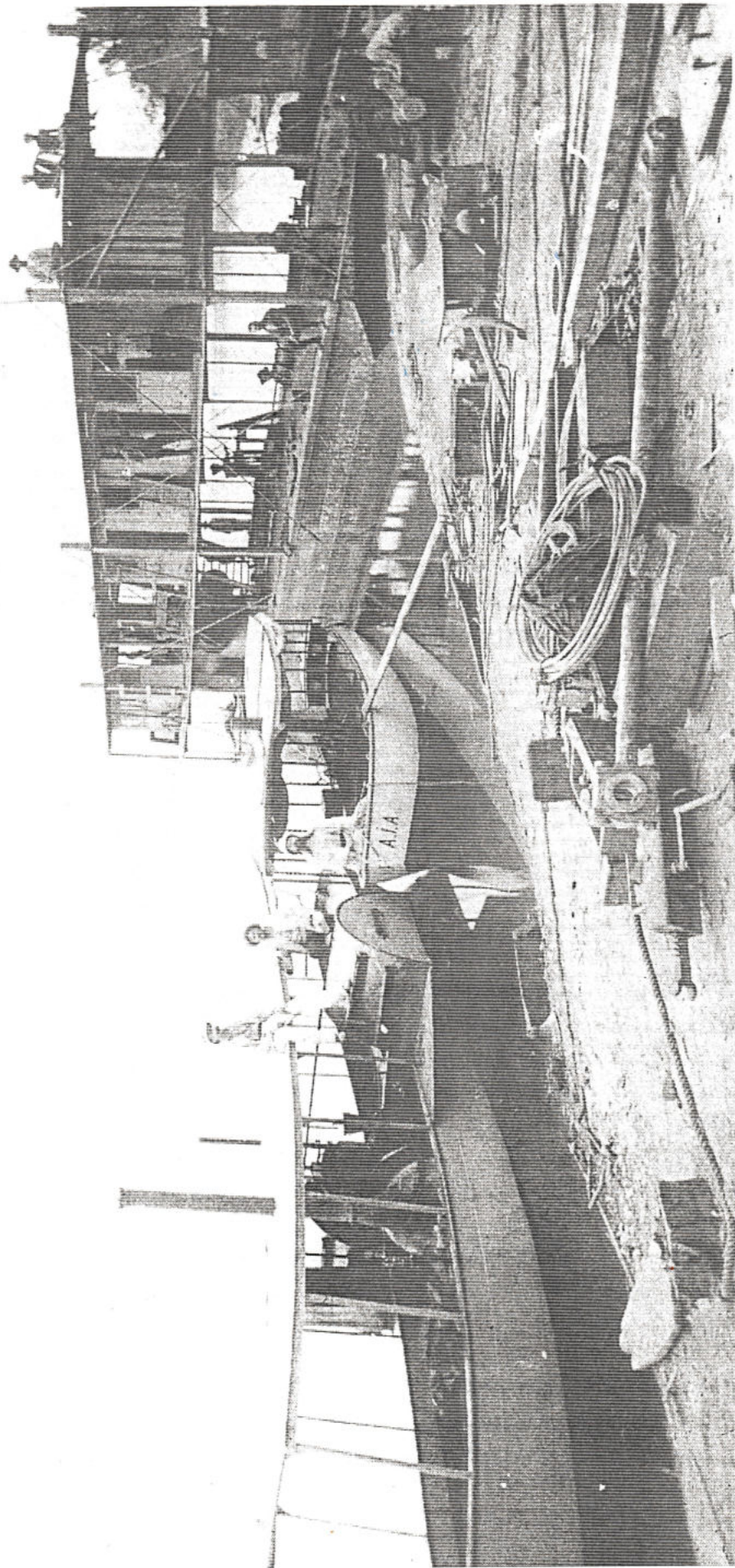
Op 21 augustus 1879 werd het startsein gegeven voor de expeditie. Vanuit Banana vertrok een kleine expeditievloot samengesteld uit acht bootjes van verschillende type :

- De "En-Avant" : een stoombootje met zijdelingse schepraderen, lengte : 12,90 m, breedte : 2,40 m, diepgang : 0,28 m en een motor van 6 pk.
- De "Royal" : een stoombootje met enkele schroef gebouwd in acajouhout, voorzien van (twee) kajuiten met ramen en blauwe zijden gordijnen, lengte : 9 m en een breedte van 1,80 m. Deze kleine stoomsloep was een speciale schenking van koning LEOPOLD II. (2)
- De "Belgique" : een stalen stoombootje met dubbele schroef, lengte : 19,50 m, breedte : 3,30 m, diepgang : 1,65 m en een motor van 16 pk.
- De "Espérance" : een stoomvaartuigje met enkele schroef, lengte : 13,60 m, breedte : 2,10 m en een motor van 6 pk.
- De "Jeune Africaine" : een sloep met schroef, lengte : 7,20 m en een breedte van 1,75 m. (3)
- Een houten walvissloep : lengte 10 m, breedte : 2,10 m en een capaciteit van 3,5 ton.
- Een stalen lichter : lengte 18 m, breedte : 2,10 m en een capaciteit van 12 ton.
- Een stalen lichter : lengte 12 m, breedte : 1,80 m en een capaciteit van 6 ton.

De technische gegevens over deze vaartuigen zijn schaars, maar onder de stoomsloepen onderscheiden wij drie types : een type met schepraderen, een type met enkele schroef en een type met dubbele schroef.

Elk stoombootje had ook zijn eigen functie. De "En-Avant" fungeerde als admiraalschip. De "Belgique" en de "Espérance" werden ingezet als verkennings- en bevoorradingsbootjes, terwijl de "Royal" de lichters met de goederen en het materiaal op sleeptouw nam.

Die vier stoomsloepen werden in België geconstrueerd, op de werven van John COCKERILL in Seraing. In de Echo d'Ostende van 13 februari 1879 lezen wij namelijk volgend kort

Twee boten die door de A.I.C. ter beschikking gesteld worden van Stanley: de «En-Avant» (links) was een boot met shepraderen (gebouwd door Cockerill in Seraing); de «A.I.A.» was gebouwd in Le Havre.

(bron : tent.cat. H.M. Stanley, Ontdekkingsreiziger in dienst van de Koning, Kon. Mus. voor Midden-Afrika, 1991, p.48)

berichtje :

"Le célèbre voyageur Stanley va commencer avec quatre officiers belges, un nouveau voyage pour le Congo. On fabrique en ce moment à Seraing des bateaux qui doivent servir à cette expédition. Ils sont construits en plusieurs parties indépendantes qui se boulonneront sur place. Un navire de la Société John Cockerill transportera ces bateaux jusqu'aux rives du Congo. S.M. favorise spécialement cette entreprise". (4)

In de Echo d'Ostende van 8 juni 1879 wordt iets meer vertelt over die bootjes :

"... il sera chargé sur le Barga, après démontage, trois canots à vapeur non pontés, un petit steamer ayant deux cabines pouvant abriter une trentaine de personne, trois chalands, de 50 tonnes chacun". (5)

Er is hier dus eveneens sprake van vier stoombootjes. De "trois canots non pontés" staan voor de "En-Avant", de "Belgique" en de "Espérance", terwijl de "... petit steamer ayant deux cabines..." de "Royal" moet zijn, het enige stoombootje dat voorzien was van kajuiten. Als dat klopt - mijns inziens is dat het geval - dan vernemen wij verder uit het artikel dat tijdens een proefvaart de stoomschuiten een snelheid haalden van 14 knopen per uur.

De "trois chalands" waarvan sprake in het artikel zullen hoogstwaarschijnlijk de stalen lichters zijn van de expeditievloot, alhoewel er slechts twee in gebruik waren en er een merkkelijk verschil is in tonnemaat. De vraag kan worden gesteld in hoeverre de cijfergegevens uit het krantenartikel correct zijn.

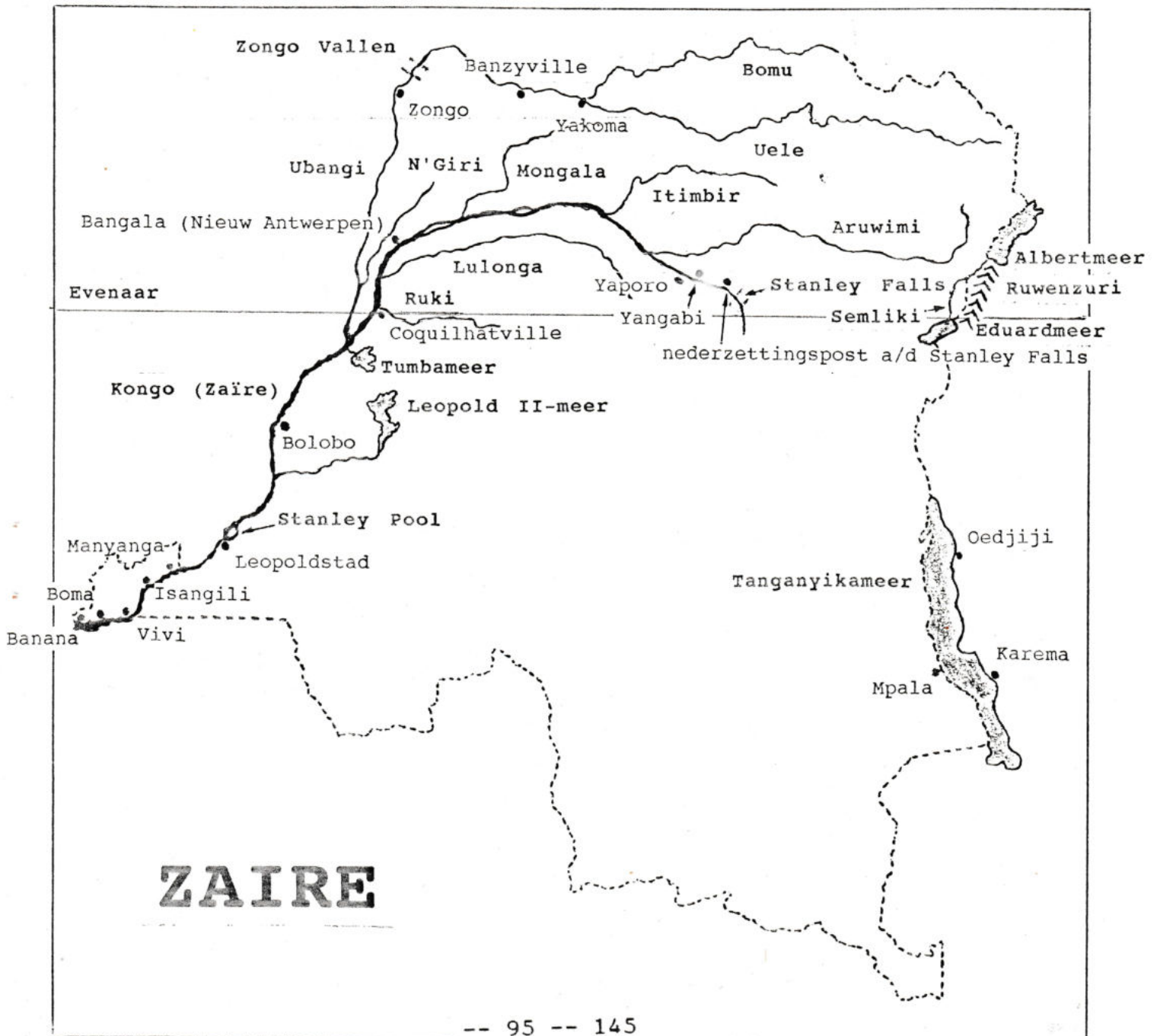
Op vrijdag 5 juni 1879 voer de "Barga" (6) onder bevel van kapitein DE MYTTENAERE, vanuit Antwerpen naar Banana aan de monding van de Kongostroom met de gedemonteerde vaartuigen aan boord.

Maar waar blijft nu de "A.I.A." in ons verhaal ? De "A.I.A." wat uiteraard staat voor "Association Internationale Africaine", maakte dus geen deel uit van deze expeditievloot.

wordt vervolgd

VOETNOTEN

- (1) Het waren de nederzettingen Mpala en Karema.
- (2) De "Royal" was bestemd als pleziervaartuig voor koning LEOPOLD II, vandaar de luxueuze afwerking.
- (3) Alhoewel er niet uitdrukkelijk wordt op gewezen, betreft het ook hier een stoomvaartuig.
- (4) L'Echo d'Ostende, 13.02.1879, jrg. 15, nr. 1495, pag. 2.
- (5) L'Echo d'Ostende, 22.05.1879, jrg. 15, nr. 1523, pag. 2.
- (6) De "Barga" was een stoomboot die toebehoorde aan de Société Cockerill. Naast de vaartuigen en de lichters transporteerde het schip ook nog een grote vracht bestemd voor de expeditie : tenten, stoffen, wapens, munitie, allerlei prullaria bestemd voor de inboorlingen, enz. Zelfs houten demonteerbare chalets enabri's werden meegenomen.

Wat een gids l(ei/ij)den kan...

1. ANEKDOTES UIT DE AFGELOPEN ZOMER

Leen Deprez

Het schijnt me toe dat bezoekers, zowel jong als ouder, heel dikwijls geïnteresseerd zijn in de toiletten op het Domein Raversijde. Steevast vliegen schoolkinderen de toiletten in na de rondleiding. Amerikaanse staatsburgers vragen mij naar de 'restroom' en toen ik Scandinaviërs meekreeg, kwam er mij een meneer vragen waar de 'wie wie' was. (Ik weet niet hoe ik het moet schrijven, daarom schrijf ik het fonetisch). Ik moest toch een paar seconden nadenken vooraleer m'n frank viel en ik het doorhad dat hij het over het toilet had.

Op een mooie dag had ik weer zo'n lagere klas mee op rondleiding. Waar zich de hoofdingang van de batterij Saltzwedel Neu/Tirpitz bevindt, gaat het pad naar beneden, naar de ingangspoort toe. Deze hoek die daar gevormd wordt, is een verzamelpunt voor het vuil dat soms aanwaait. Alzo lag daar ook het een en ander. In het vuur van m'n betoog doe ik een stap achterwaarts en ik ontwaar iets onder één van m'n voeten. Zonder te kijken, wil ik het object determineren. Ik duw nog eens extra, omdat ik niet direct kan vaststellen wat daar nu eigenlijk onder m'n voet zit. Ik geef tenslotte de hoop op om erachter te komen, maar ik blijf er wel opstaan. Na enige tijd zegt één van de kinderen achter mij : "Mevrouw, U staat op m'n tenen".

En die keer dat we een klas uit het middelbaar op bezoek kregen. Ze waren voor een drietal dagen in Oostende, in de jeugdherberg 'De Ploate' gelogeed. De leraar had het uitstekende idee om van daaruit te voet naar Raversijde te komen. Bij aankomst waren ze al half uitgeput en zagen een rondleiding van anderhalf uur dan ook niet zo zitten. Tot overmaat van ramp moesten ze nog te voet terug ook. De rondleiding was kort (op aanraden van hun leraar). 's Avonds stond nog een fuif op het programma, maar ik denk dat velen vroegtijdig in bed zijn gegaan.

2. HET DOMEIN RAVERSIJDE

Rita Verbrouck

De gidsen waren terug zeer naarstig op het Domein Raversijde en deden hun best om alles zo goed mogelijk uit te leggen. Regelmatig waren er bezoekers die ook wat te vertellen hadden. Ik laat ze hier aan het woord met hun verhalen en anekdotes.

A. Batterij Aachen (1914-1918)

"Het wapen waarmee Aartshertog Franz-Ferdinand van Oostenrijk-Hongarije werd gedood, werd gekocht in een wapenwinkel in KOKSIJDE. Het was een FN gemaakt in LUIK. De wapenhandel in KOKSIJDE bestaat nog steeds".

B. Batterij Saltzwedel-Neu (1940-1944)

"Mijn vader was tijdens de oorlog binnenschipper. Ik vergezelde hem (als klein meisje) dikwijls op zijn reizen tussen Gent en Oostende.

Zand en grind werden vanuit Nederland en de Rijnstreek op grote schepen tot Gent gebracht. In Gent werd het materiaal overgeladen op kleinere schepen en zo naar Oostende gebracht".

"Mijn vader was aannemer, woonde in Antwerpen en weigerde te helpen aan de bouw van de bunkers langs de kust. Dit heeft hij bitter beklagd. De Duitsers namen hem alles af en stelden hem in Duitsland tewerk".

"De voorraadbunker nr. 29, waar de Canadese bevrijders zich te goed deden aan de overgebleven mondvoorraden, was tevens de bunker waar zenuwzieke Duitse soldaten werden opgesloten. Dit gebeurde vooral na een geallieerde aanval".

"Het was de firma Byttebier die, onder het bevel van de organisatie Todt, de bunkers in Raversijde bouwde. De Duitsers hadden ook de gewoonte om schoolgaande jongens aan het werk te stellen. Zo werd ik telkens uren per dag uit de school gehaald om "staakjes" te plaatsen.

Ik was toen 15 jaar en samen met mijn vrienden deden we ons best om het werk zo slecht mogelijk uit te voeren".

"Ik was vrachtwagenchauffeur, woonde in Antwerpen en bracht regelmatig vanuit deze stad materiaal naar de batterijen aan de kust.

Ik bevond me ter hoogte van de ingang aan het wachtlokaal nr. 20 toen de batterij werd aangevallen. De poort werd gesloten en ik dacht dat mijn laatste uur gekomen was. Na de aanval, die zeer hevig was en lang duurde, mocht ik terug naar huis. Het is een onvergetelijke herinnering".

Nieuwe W.C.- Madame in Raversijde

In de villa Bastien hangt, tussen de schuifdeur (die toegang verleent tot het toilet) en de trap naar de eerste verdieping, een koord. Wanneer men deze koord losmaakt, komt men in een ruimte waar een tafel en enkele stoelen staan.

Voor de gidsen is dit een plaats om wat uit te rusten of met een collega wat te babbelen.

Deze zomer heb ik in dit kamertje (het was er heerlijk koel) van de tafel en de stoel gebruik gemaakt en een bezoeker wilde me 10 fr. W.C.- geld geven.

Plechtige wijding van de nieuwe Sint-Antoniuskerk te Oostende - Vuurtoren (2)

DE KERKWIJDING

Langsheen de Staatsbaan Oostende-Knokke rijst het nieuwe visscherskwartier van den Vuurtoren (Opex).

In 1930 aangelegd, is het na 7 jaar tijds uitgegroeid tot een dichtbevolkte stadswijk die met den dag ziender ooge vermeerdert.

Aan de noorder kant van de wijk staat de schoone nieuwe Sint-Antoniuskerk in 1932 begonnen en dit jaar voltrokken.

Maandag laatstleden, 26 April, werd de kroon gezet door de plechtige wijding ervan, gedaan door Z.E. Mgr. Lamiroy, Bisschop van Brugge.

De wijding ving aan met het bidden der 7 boet-psalmen in de oude voorloopige kerk voor de versierde relikwieën der martelaren die naderhand in de altaren moesten worden ingemetseld.

Nu begeeft den Bisschop zich naar de nieuwe kerk voorafgegaan door het zangkoor en omringd door zijn priesters.

Langsheen den weg naar de kerk en in al de straten van de wijk hadden de parochianen hun huizen bevlagd.

Aan de kerk gekomen, vangt de plechtigheid aan in het portaal der kerk.

EERSTE DEEL :

DE WIJDING VAN HET GEBOUW

De Bisschop wijdt het water en gaat driemaal rond de kerk terwijl hij de muren overvloedig met wijwater besprenkelt.

Dan klopt hij met zijn bisschoppelijken staf op de middenpoort, die geopend-

wordt en de bisschop treedt de kerk binnen.

Hier worden de muren nu ook besprenkeld, waarna hij kruisgewijze doorheen de kerk gaat steeds wijwater sprenkelend.

In kruisvorm zijn er aschen gestrooid van den eenen hoek naar den anderen; met zijn staf schrijft hij in de eene richting de latijnsche, in de andere de grieksche alfabet.

Daarmede is de kerkdoop geëindigd.

TWEEDE DEEL :

DE OVERBRENGING DER RELIKWIEËN

De stoet keert naar de voorloopige kerk terug waar de H. overblijfselen van Martelaren versierd staan. Deze worden in processie naar de nieuwe kerk gedragen.

De Bisschop wijdt de "grafopening" in de altaarsteen gehouwen, legt er de Relikwieën in neer, bewierrookt die, en na eveneens het grafsteentje gewijd en gezalfd te hebben, metst hij het nieuwe martelarengraf in het zware altaarblad toe met moortel door hem zelf vervaardigd en gewijd. In ieder der drie altaren doet hij dezelfde graflegging der Relikwieën.

DERDE DEEL :

DE ALTAARWIJDING

De altaren worden achtereenvolgens met wijwater gezegend en met H. Olie gezalfd. Eerst op de vijf kruiskens in het zware altaarblad uitgehouwen, daarna worden ze helemaal met H.

Olie der Catechumenen en H. Chrisma overstrekten, terwijl het altaar gedurig bewierrookt wordt.

Ondertusschen nochtans verlaat de Bisschop het koor en gaat rondom de kerk binnen waar hij de twaalf Consecratiekruisen der muren inzalf, zegent en bewierrookt.

Eindelijk wordt de H. Olie in overvloed over het altaarblad gegoten, wasdraad en wierookkorrels er opgelegd, en alles in brand gestoken, terwijl op de voorste treden de bisschop neergeknield ligt en het vuur knettert, wordt de H. Geest aanroepen over de nieuwe kerk en volk.

VIERDE DEEL :

DE PLECHTIGE H. MIS

De wijdingen zijn geëindigd. Men bedekt de altaren met hun gewijde altaarbladen. De kandelaars worden erop gezet, de kaarsen aangestoken, beste gordijn gehangen en de tapijten op den vloer uitgespreid.

De schel klingelt, de zangers heffen de misgezangen aan en de eerste H. Mis wordt in de nieuwgewijde kerk op het pas geconsacreerde altaar opgedragen. Z. E. Mgr. Lamiroy knielt in 't koor en naast Hem zijne beide Assistenten Z.E.H. Kan. Asseloos en E.H. Roose Pastoor te St-Pieter De Panne. Z.E.H. Deken Desmet draagt de H. Mis op bijgestaan door E.H. Deroy, Pastoor van Jabbeke en E.H. Butaye, Principaal van het O.L.V. College ter stede, als diaken en onderdiaken; E.H. Et. Moulaert, Pastoor te Assebroucke bij Brugge en E.H. Debeuf, onderpastoor der parochie, fungeerden als Cantores.

De plechtigheid werd geleid door E.H. Englisch, Ceremoniemeester der Kathe-

draal te Brugge.

Aan het einde der Mis geeft Z.E. Monseigneur de Bisschop den bisschoppelijken zegen aan de talrijke menigte die zich in de kerk bevond en wordt stoetsgewijze naar de pastorij geleid.

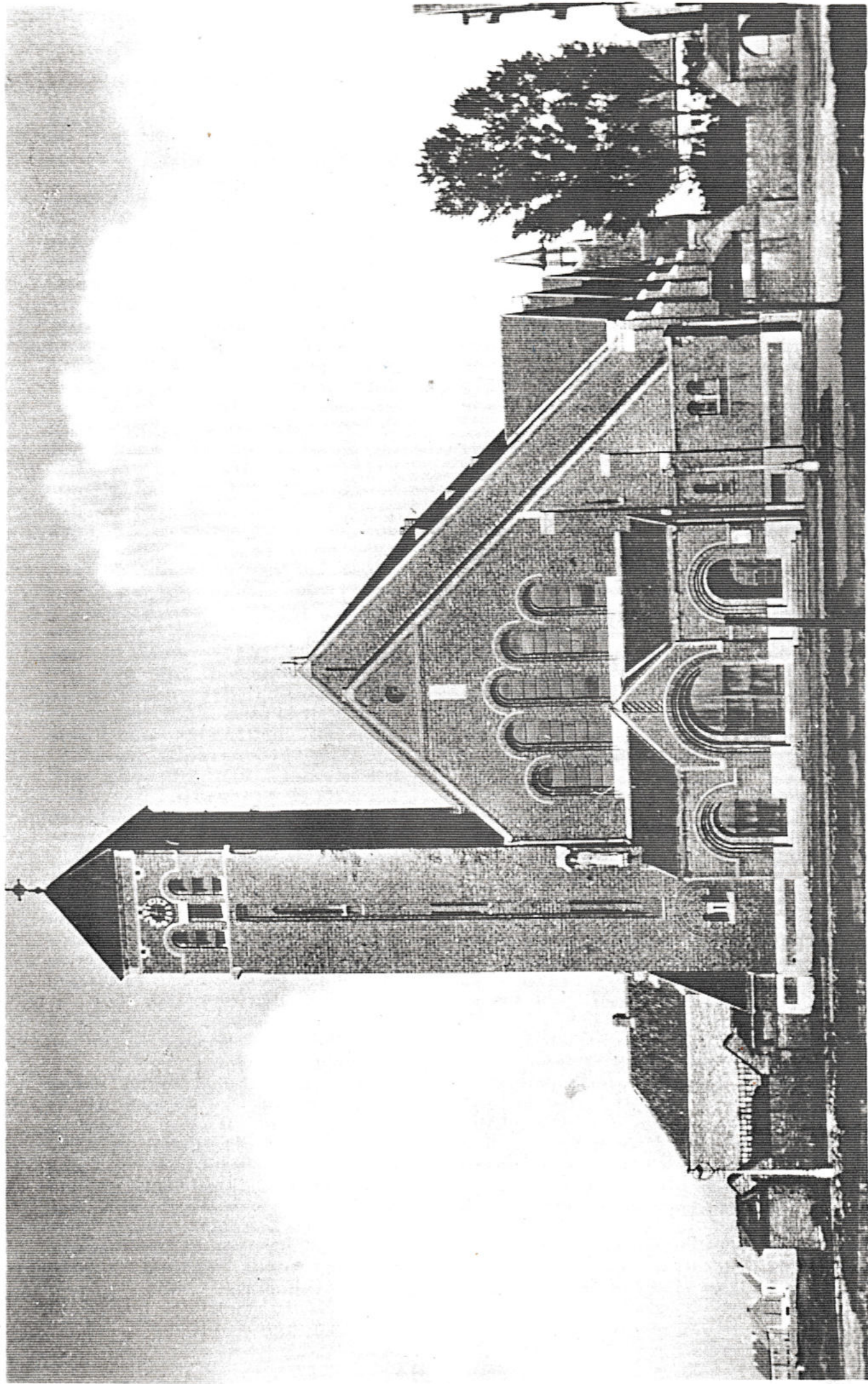
De zang, de schikkingen in de kerk, de ceremonieën der wijding, alles is in de beste orde afgeloopen, dank zij den onvermoeiden ijver van den E.H. Pastoor, die heelemaal toewijding is voor zijn nieuwe kerk, de schikkingen, de orde, de diensten.

De plechtige Consacratie der kerk die aanving te 8,30 stipt, is om 12,15 u. geëindigd en ten zeerste voldaan over al het schoone dat het volk dien voormiddag gezien had en meegemaakt, verlaten de geloovigen de kerk.

Op het intieme maal den bisschop en de bedienaars der wijding aangeboden, heerschte een blijde stemming om de schoone gebeurtenis van den dag. Maar grooter nog werd de vreugde toen de Heer Baels, Gouverneur der Provincie, binnentrad.

E.H. Pastoor bedankte in zijn diepgevoelde aanspraak O.L. Heer om de weldaad van den dag, vervolgens stuurde Hij een bijzonder dankwoord toe aan Z.E. Monseigneur om de wijding alsook aan allen die eenigzins deel genomen hebben aan de plechtigheid. Ten slotte richtte Hij zich tot den Heer Gouverneur Baels die de parochie met zijn bezoek had willen vereeren om op die manier een blijk van zijne verkleefdheid te geven voor het werk van den E.H. Pastoor en de Oostendsche Visscherij.

Monseigneur drukte zijn genoegen uit eene zoo schoone kerk te hebben mogen consacreeren en hoopte dat dit een uitgangspunt zoude worden van een meer gods-

Prentkaart uit de verzameling van O. Vilain

dienstig leven op de parochie. Daarna richtte hij zich eveneens tot den gouverneur en verzocht deze terwijl men nu recht stond ook een woordje te zeggen.

De Heer Gouverneur Baels verontschuldigde zich dat hij in de morgenduren belet geweest was de plechtigheid te komen bijwonen maar dat hij niet gearzeld had zich aan de bijeenkomst, waar hij van ambtswege had moeten bij zijn, te onttrekken om naar den Vuurtoren te komen.

Hij drukte zijn tevredenheid uit dat, zooals de Heer Pastoor zoeven gezegd had, de Stad Oostende voor hare nieuwe visscherswijk een zoo schoone kerk had laten bouwen op deze nieuwe stadswijk vol belofte voor de toekomst. De visscherij ligt hem ook nader aan het hart omdat hij steeds als Oostendenaar met hart en ziel hunne belangen verdedigd heeft en nog doen zal in de toekomst. Hij wenschte de E.H. Pastoor, die steeds ijverig voor zijn volk op de bres gestaan heeft, dat kon hij persoonlijk getuigen, geluk en belofte hem steeds bij te staan waar hij kon.

DE KERK VAN ST-ANTONIUS

De nieuwe kerk is gebouwd in neo-romaansche bouwtrant, volgens de moderne opvattingen der bouwkunde en naar de voorschriften der liturgie. De voorgevel biedt een breed en grootsch uitzicht, links van 't linker portaal rijst, statig de zware toren, bezijden dewelke het arduinen beeld van St-Antonius prijkt als beschermer der parochie, de zee, de visschers en hun visschersbedrijf. Het beeld weegt over de 1 500 kgr.

Het middenschip der kerk is heel breed, overwelfd door een betonnen gewelf dat rust op vier pijlers. De zijbeuken leiden als breede

kloosterpanden naar de beide zijkoren, waar de altaren en beeltenissen van O.L. Vrouw eenerzijds en van St-Antonius anderzijds, zich bevinden.

Het Hoogekoor biedt een stemmig uitzicht; in het midden rijst boven het hoogaltaar een Ciborium of verhemelte dat het heele altaar overwelft. Het altaar is uit gepolierde arduinsteen vervaardigd, waarvan het altaarblad alleen over de 2 000 kgr. weegt. Dit rust op 8 marmeren kolommen, met wit-geele tint die op hun beurt gegrondvest zijn aan een arduinen onderstel dat aan de fundamenten der kerk gemetseld is.

Dit alles volgens de liturgische voorwaarden ter Consecratie van een altaar.

Achter aan het Ciborium hangt een rijk gordijn dat als achtergrond van het altaar dient, dit gordijn is uit kostelijke stof vervaardigd en verwisselt van kleur naar de liturgische gewaden, kleur der mis of van het kerkelijk tijdstip.

De beelden zijn verguld en hebben aldus een warmen zeer aangenaam aandoenden toon.

Men ziet er boven de zijaltaren, O.L.V. Ster der Zee (Stella Maris) en de H. Antonius, patroon der parochie. Tusschen de zijkoren en de Hoogekoor bevinden zich de beelden van het H. Hart van Jezus, voorgesteld als Christus Hoogpriester en St-Jozef.

Rondom de kerk in de muren ziet men in wit marmer de 12 Consecratiekruisjes waarop de Bisschop de muren gezalfd heeft. Uit eerbied voor dat gewijde en geheiligd gebouw zijn deze versierd met een arm uit gesmeed ijzer met een waskaars erop die aangestoken wordt op de groote plechtigheden.

Onder het Hoogekoor bevindt zich een Crypte, d.i. eene bijzondere bidplaats voor een bijzondere reden ingericht. Hier is de eeredienst van den H. Antonius voor de visschers. Daar zullen de verdwenen vereeuwigd worden door hun namen ingebeteld, en de gedurige gebeden die tot hunne intentiën worden gedaan.

DE GEWIJDE KERK

De kerk is nu gewijd, en door hare wijding tot huis van God verheven, en voor den eeredienst uitsluitelijk bestemd.

Het is een bidplaats voor de parochianen. Hier worden ze als kind gedoopt, krijgen godsdienstonderwijs, doen hun eerste en plechtige Communie, vervullen er hun Zondagplicht en hun Paaschplicht, ontvangen er het sacrament van het huwelijk, brengen hun kinderen ter kerke en worden na een goed en Christen leven in een gezegenden ouderdom een

laatste maal binnen gebracht vooraleer ze naar hun laatste rustplaats gedragen worden.

DE KLOKKEN

De aanbesteding van de klokken is gedaan, binnen enkele dagen luiden ze blijde over de daken uit den hoogen toren.

De Zondag voordien - de datum is nog nader te bepalen - zullen ze plechtig gewijd worden, we verhopende dat die kortere maar schoone plechtigheid weer met veel belangstelling door een groote menigte parochianen zal bijgewoond worden, zooals dit het geval was bij de Kerkwijdingsplechtigheden.

Met de nieuwe kerk, met de nieuwe klokken wordt op de parochie een nieuwe tijd ingeluid. Nieuw leven, trouw bijwonen van de H. Mis, veelvuldig ontvangen der H. Sacramenten, en groo-tere bloei der godsdienstige vereenigingen op de Parochie

Overgenomen van De Zeewacht
43ste jrg., nr. 18,
1 mei 1937

Transcriptie : Martine
Quaegebeur

Wie reist mee naar Cambridge ?

Jaak Fonteyne

De gidsenkringen "SINCFAI" (Knokke-Heist) en "LANGE NELLE" (Oostende) richten, na de succesvolle trip met "F.T.G. over zee" en na de geslaagde 3-daagse naar Kent, een reis in naar CAMBRIDGE met uitgebreid bezoek aan deze universiteitsstad, tevens één van de mooiste steden van Engeland.

Een bezoeker mag CAMBRIDGE niet verlaten zonder te zijn binnen gegaan in de kapel van King's College, zonder President's Lodge, Queens' Trinity, St.-John's en Clare College te hebben gezien. Het Fitzwilliam museum is één van Europa's belangrijkste musea.

Verder bieden Cambridgeshire, Norfolk en Suffolk een schat aan bezienswaardigheden en afwisseling. Het stadje Ely bijvoorbeeld of Peterborough met wellicht één van de meest complete en meest indrukwekkende Romaanse kathedralen, Newmarket heeft dan weer de nationale stoeterij, in Bury St.-Edmunds zag de "Magna Carta" het licht, Saffron Walden is een historische plaats, Lavenham heeft prachtige houten huizen uit de 15de eeuw, in Colchester (tijdens de Romeinse bezetting de hoofdstad van Engeland) versloeg koningin Boadica het Romeinse leger, en verder de vele mooie kustplaatsjes.

Voor deze reis trekken wij 4 dagen uit.
De afreis is voorzien op 30.03.1996 (begin van de Paasvakantie) en wij komen terug op dinsdag 2.04.1996.

Jaak Fonteyne (Lange Nelle) en Jozef Bonte (Sincfal) bereiden die reis intussen zeer grondig voor.

De prijs zal zo laag mogelijk gehouden worden, zonder te schaden aan het comfort en de service. De juiste prijs wordt zo spoedig mogelijk medegedeeld.

Men kan nu al zijn plaats voorbehouden door storting van een voorschot van 2 000 fr. p/p op het nr. 833-4515419-36 van
K.O.R.
Orchideelaan 10
8400 OOSTENDE.

Het aantal plaatsen is beperkt tot 50 en de plaatsen worden voorbehouden naar volgorde van binnenkomen van de inschrijvingen.

Jaak is telefonisch te bereiken op het telefoonnummer 059/70.07.78 en
Jozef is telefonisch te bereiken op de nummers 050/60.04.10 of 059/55.96.50.

Oostendse scheepswerven

René Vandercruyssen

VOORWOORD

De algemene inleiding die hierna volgt, is opgevat als wat men kan vertellen aan een gemiddeld publiek als opwarmer of uitbreiding bij een bezoek aan een scheepswerf of aan een modern vissersvaartuig. (1)

Een meer technische uitleg over scheepsbouw in 't algemeen of de constructie van een modern vissersvaartuig in 't bijzonder is enkel mogelijk met behulp van tekeningen, figuren, dia's, film e.a. Daarom wordt dit aspect hier verder niet toege-licht.

Ik heb me beperkt tot de nu nog bijna actief zijnde Oostendse werven terwijl toch ook enkele firma's voor scheepsherstelling e.a. worden vermeld.

INLEIDING

Men kan zeggen "in den beginne", dus heel lang geleden, be- hielpen de mensen zich met o.a. vlotten, prauwen om zich over het water te verplaatsen. De oudste ons bekende gebouwde houten schepen dateren uit de 3de eeuw v.Chr. (Minoïsche be- schaving).

Iedereen kan zich wel een voorstelling maken van zeer bekende houten schepen zoals de Romeinse galeien, de ranke Vikingsche- pen, de karvelen van Columbus (500 jaar geleden "ontdekking" van Amerika), de statige zeilschepen zoals onze Mercator.

De grote veranderingen die hebben geleid tot de huidige sche- pen zijn enerzijds de motorisatie en anderzijds het bouwen van ijzeren schepen.

Het eerste stoomschip, nog in hout, dateert van 1807 en het eerste ijzeren stoomschip van 1821. In Oostende werd de eerste nog houten stoomtreiler (gestookt met kolen) gebouwd op de werf Gebroeders Decoene in 1884.

Even vermelden dat ijzeren, men zegt nu stalen schepen, bepaalde voordelen hebben t.o.v. houten schepen :

- * lichter
- * grotere laadruimte
- * grotere weerstand, dus sterker
- * minder gevoelig aan water en weer

Stalen schepen werden vroeger geklonken, d.w.z. platen en profielen werden aan elkaar verbonden met klinknagels. Nu is het uitsluitend laswerk (lassen wil zeggen de metalen worden in elkaar gesmolten).

Er wordt ook veel sectiebouw toegepast, als het ware prefab, waarbij grote delen van het schip gebouwd worden in een fabriekshal en nadien op de helling aan elkaar gelast. Kleinere schepen worden zelfs helemaal in een loods, dus in het droge, gebouwd, bijvoorbeeld in Oostende I.D.P. en Beliard Polyship.

In deze eeuw was de ontwikkeling van de scheepsbouw stormachtig zowel wat de aandrijving betreft met de dieselmotoren en kernenergie, als wat de grootte betreft, denk maar aan de grote passagiersschepen en vooral mammoettankers.

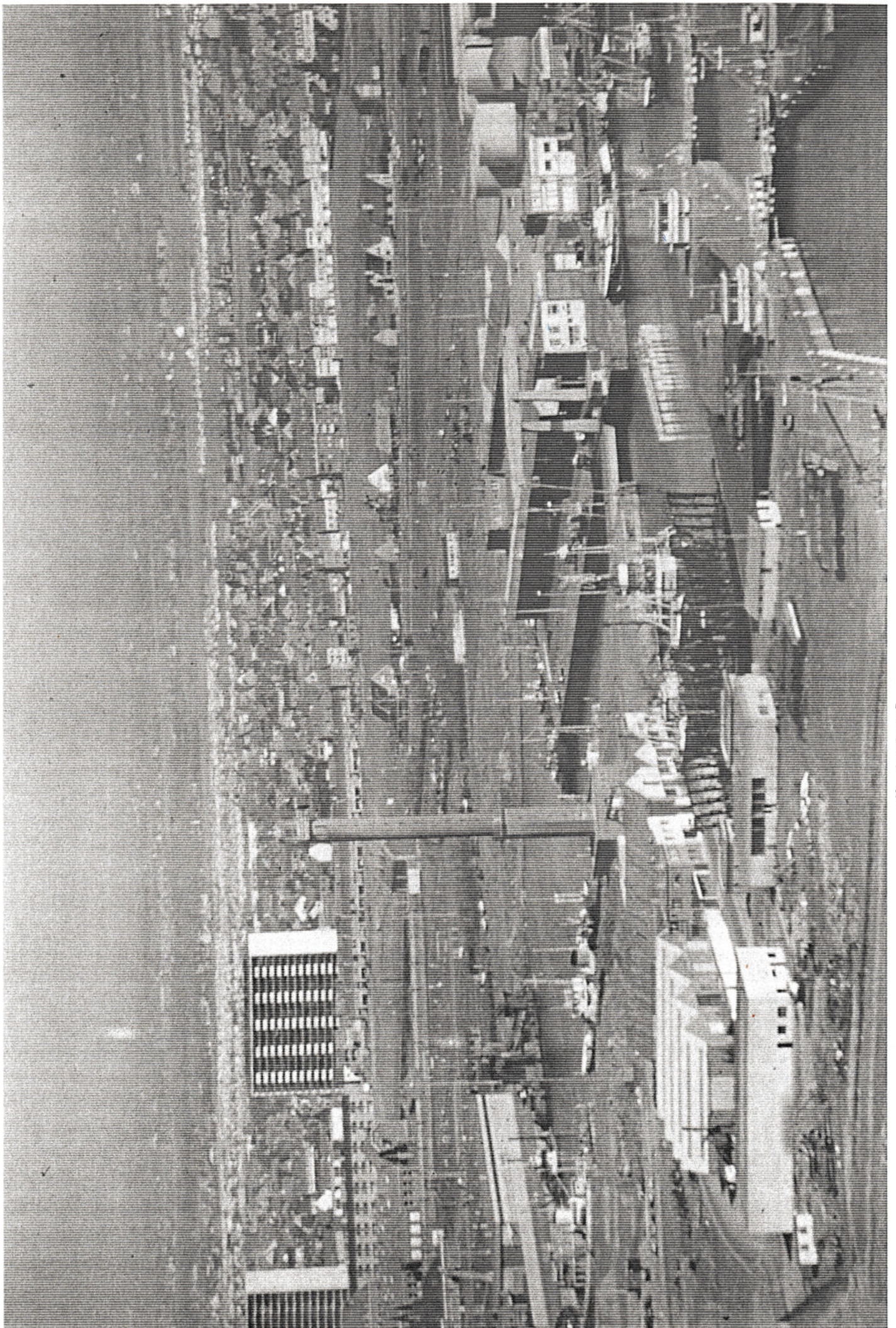
Na de Tweede Wereldoorlog was er, vooral wat de koopvaardij-schepen betreft, een belangrijke verschuiving. De vroegere scheepsbouwers in alle zeevarende landen werden sterk verdrongen door nieuwe scheepsbouwnaties o.a. Japan (nu 50 %), Zuid-Korea e.a.

Nederland bijvoorbeeld, klein land maar grote scheepsbouwer, had in 1960 nog 7 % (nu nog slechts 1 %) van de wereldscheepsbouwmarkt.

In Oostende was de scheepsbouw vroeger vooral geconcentreerd rond het derde dok (waar nu het stadhuis staat). In 1905 waren er in Oostende 18 werven (en werfjes).

Geleidelijk verhuisde men naar "de overkant" o.a. aan de nieuwe vissershaven (zie adressen "Nieuwe Werfkaai"). Met de demping van het derde dok was het daar uiteraard helemaal gedaan.

Ik wil er tenslotte sterk de nadruk op leggen dat bijvoorbeeld een moderne middenslagtreiler heel wat anders is dan de

“ 1989 ”

scheepjes met veel roestig ijzer die de toeristen zien liggen aan de Visserskaai. Zo'n recent vissersvaartuig zit inderdaad volgestouwd met moderne machines en apparatuur.

Een overzicht :

- * Hoofdmotor
Turbodieselmotor voor aandrijving van het schip en eventueel ook de elektrische generator.
- * Hulpmotor
(Soms niet, soms meer dan 1) o.a. bokkevissers met maximum 300 pk hebben die nodig voor de elektriciteitsvoorziening : verlichting, boiler, pompen en veel andere toestellen en apparaten.
- * Pompen o.a.
Lenspomp(en) om overtollig water (bijvoorbeeld condenswater) weg te pompen
Pomp voor het waswater van de vis
Pomp om het zeewater het zoetwater te koelen voor de motor(en) en voor de keerkoppeling
- * Chauffageketel
Ketel met zelfde mazout als voor de motor(en)
- * Warmwaterboiler
- * Koelgroep voor het visruim
- * Ijsmachine om zelf schilferijs te maken
- * Compressorgroepen
 - Eén voor de hydraulica (olie onder druk)
o.a. voor - de stuurinrichting
 - de lieren (wings) voor - de netten
 - het anker
 - de transportband voor de vis
 - Eén voor de pneumatica (perslucht)
o.a. voor - inschakelen klauwen en remmen van de lieren
 - misthoorn
 - doorblazen van verstoppingen

* Elektronica

Naast de vele besturings-, navigatie-, en controle-apparatuur heeft de schipper in zijn stuurcabine een aantal beeldschermen waarmee hij over allerlei informatie kan beschikken :

- o.a. - radar
 - sonar : om vis op te sporen
 - dieptemeter met gegevens over - visdichtheid
 - grondtoestand
 - plotter waarmee hij zeekaarten kan opvragen
 - gegevens over trekkracht op en gevierde lengte van de visnetkabels
 - positiebepaling : zelfs reeds met GPS
(Global Positioning by Satellite)
 - zicht op het werkdek via T.V. camera's

Als ik er nog aan toevoeg dat het kuisen van de vis beneden-deks (dus beschut voor weer en wind) gebeurt, dat de bemanning over behoorlijk wat comfort beschikt, bijvoorbeeld slaapplaatsen vergelijkbaar met een moderne stacaravan, dan krijg je de kriebels om zelf het zeegat te kiezen... hoogstwaarschijnlijk voor één reis...

Want visser zijn, blijft een zwaar en nog steeds gevaarlijk beroep.

(Overzicht scheepswerven wordt vervolgd)

- (1) Concrete informatie, verder in de tekst, heeft betrekking op de 0.154 Wilmar (Willy-Marina), het voorlaatste in Oostende gebouwd (1988) nieuw vissersvaartuig op de ex. Scheepswerf Seghers.

Koning Ezel

Omer Sinoens

Op 12 september 1995 om 11* 15 uur sloeg voor de tweede maal het noodlot toe. Onder praktisch dezelfde omstandigheden als vorig jaar (zie Gidsenblad, 6de jrg., nr. 4, 1994, blz. 158-159) botste ik met mijn hoofd tegen de betonnen wand van de lage uitgang van de bewuste overdekte loopgracht op het Domein van Prins Karel. Daar het scenario identiek is als bij de eerste kennismaking, zal ik, de woorden van Multatuli indachtig, mijn verhaal niet eentonig maken.

Toch was er ditmaal een lichte variant aan mijn historie. Toen ik thuiskwam met een enorme pleister op mijn kletskep, was de reactie van mijn vrouwtje nu : "Wel, wat heb je nu weer uitgestoken ? Zij zeggen altijd dat een ezel zich geen tweemaal aan dezelfde steen stoot, maar jij moet wel een driedubbele steenezel zijn !"

Naar toezienner Ronny mij achteraf mededeelde, zou het voornemen bestaan om een gedeelte van het gewraakte plafond uit te kappen om in 't vervolg botsingen te vermijden, want zo zei de brave inborst : "Alle goede (?) dingen bestaan uit drie !"

Toeziener Danny wist anderzijds te vertellen dat zij nog een oorlogshelm bezitten, maar in de soms broeiende hitte van het duinengebied ware een tropenhelm meer aangewezen...

Beste vrienden allemaal, doe geen moeite !

Ik weet de oplossing. Tijdens het turnuurtje met de senioren van de Conterdam, plachten wij vroeger een liedje te zingen : "Zak eens lekker door, zak eens lekker door, enz." Hierbij zakten wij inderdaad door de knieën. Welnu, in de toekomst zal ik dit toepassen op die gevaarlijke plaats, evenwel zonder gezang...

Bovendien zal ik mijn publiek waarschuwen van zodra wij het Bofors-luchtafweergeschut verlaten, dat bij het uiteinde van de gesloten loopgracht een zeer laag plafond is, waarop reeds tweemaal het bloed kleeft uit mijn eigen eerbiedwaardige kletskep ! Opletten geblazen dus...

Nu heb ik vernomen dat in Berlaar om de twee jaar de titel wordt toegekend van Koning Ezel. Ik ben van plan hiervoor mijn kandidatuur in te dienen. Wie steunt mij?
Hartelijk dank bij voorbaat...

Restant van een door Omer betreden overdekte loopgracht in het Domein Raversijde, anno 1991. Op de voorgrond ligt een partij met bloedspatten en gescalpteerde huidpartikels bedekte Perfora-bakstenen. Deze gang werd later voor alle doorgaande verkeer afgesloten.

Uit onze musea

Dirk Beirens

1. MUSEUM VOOR MODERNE KUNST (PMMK)

**** RETROSPECTIEVE PAUL VAN HOEYDONCK (70 jaar)**
(23.12.1995 - 25.02.1996)

Een tentoonstelling met heel veel werk van een heel productieve kunstenaar! Vandaar de heel beknopte beschrijving hier.

Geen enkele kunstenaar voelde zich ooit zo nauw betrokken bij de ruimte, de kosmos en de oneindigheid van het onbekende universum als Paul van Hoeydonck.

Aanvankelijk figuratief schilder, beleefde hij een zuiver geometrisch abstracte periode van 1954 - 1958, gekenmerkt door coloristische werken.

Vanaf 1955 volgden monochroom witte speelgoedreliëfs, omstreeks '57 'Spatiales Collages' en 'Vibraties' (licht-en schaduwvlakken), culminerend in zijn 'Wit-op-wit'-werk.

In 1960 'Licht-werken' met integratie van plexi-materiaal. Verder 'Futuristische Steden' waarin hij allerhande elektriciteitsonderdelen integreerde en assembleerde met polyester en verf; 'Planetscapes', zijn eerste environment 'Space-control station'.

De stilte van de kosmos werd verstoord door het verschijnen van de mens 'Albert in space' (1964) gaf het ontstaan aan de "Homo spatiens", verder 'Space-Boys', 'Triptiek van de ruimte', 'School der Astronauten'.

Ook het negatieve van de ruimteverovering kwam aan bod : 'Space-Accidents' en de tragische 'Mutanten' + 'Spacedumps'.

Vanaf 1974 'Symbio's' gevoelsrelatie tussen mechanische en mens.

Ook "cybernetische figuren en elementen" duiken op. In 1971 volgt de 'Fallen Astronaut'.

Later een reeks sculpturen, in brons gegoten. Het dramatische van zijn levenservaringen komt opnieuw aan bod in zijn 'Torso's'.

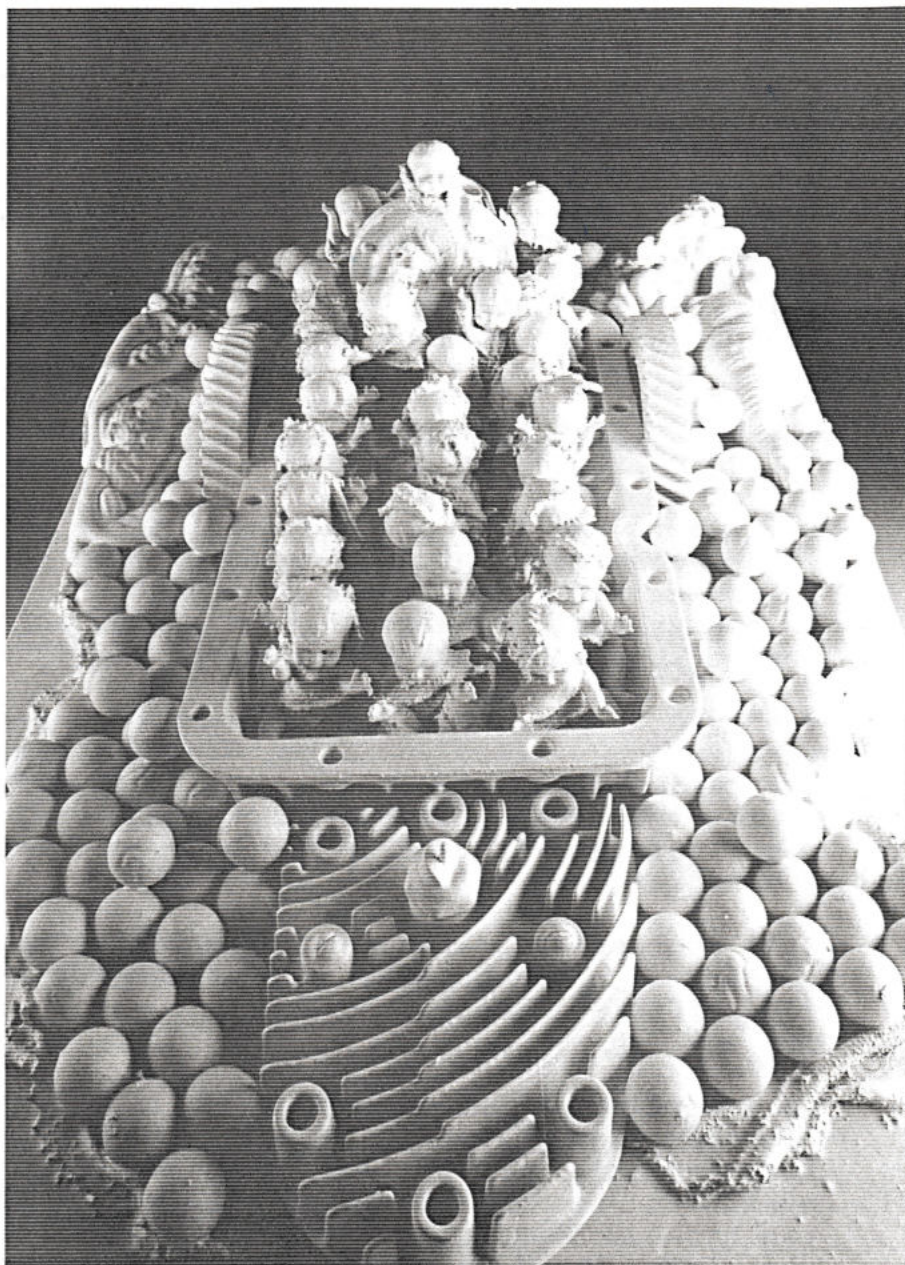
In 1988, op zoek naar sporen van kosmosleven, belandde hij in de Japanse stad van de maanverering Kyoto. Dat gaf 'm inspiratie voor 'Kyotoscoop', integratie van de zo typische traditionele stenen tuinarchitectuur in een planetaire context.

De voorbije tien jaar was Paul Van Hoeydonck heel productief : alles wat vooraf ging, bracht hij tot een nieuwe uitdrukking.

Naast de kosmos interesseerde de aarde hem evenzeer, bv. in 'The Dirty Moon Cargo' (1993-1994). Daarnaast blijft het Verre Oosten hem aantrekken zoals in 'Kyoto Icarus' (1993).

De assemblagetechniek en gecombineerde voorstellingen blijven overheersen, alsook het "wit", zij het met kleurrijke intervallen.

(uit de PMMK-schoolbrochure van W. Van den Bussche & Marianne Brusselle)

** ASTRID - foto's (zie p.176)
(23.12.1995 - 25.02.1996)

** PAUL DE VYLDER, RAYMOND MINNEN, LILI DUJOURIE,
MARIE-JO LAFONTAINE, LILIANE VERTESEN &
TREES VAN RAVELS
(09.03.1996 - 21.04.1996)

** J.J. GAILLARD (o.v.), RAOUL DE KEYSER, (BERT FRYNS)
& (ETTORE SOTTASS) retrospectieve
(04.05.1996 - 16.06.1996)

** WALTER LEBLANC
(29.06.1996 - 15.09.1996)

2.

STEDELIJK MUSEUM VOOR SCHONE KUNSTEN

**** GYNAIKA**

werk van vrouwelijke kunstenaars uit
eigen verzameling
(13.01.1996 - 17.02.1996)

"Gynaika" is een grootschalig en interdisciplinair project dat in Vlaanderen van januari tot mei 1996 de aanwezigheid van vrouwen in de kunstwereld en de impact van vrouwelijke kunst op de ontwikkeling van artistieke expressievormen in de meest uiteenlopende vormen in de kijker wil brengen. Het project gaat uit van de gelijkmatige vzw met vestiging in Antwerpen. Tal van musea, culturele centra, galerijen en theaters sloten zich reeds bij het project aan, zo ook ons SMSKO

**** LEON SPILLIAERT Overzichtstentoonstelling**
(02.03.1996 - 24.05.1996)

"Spilliaert kan in wezen bij geen enkele beweging worden ondergebracht. Men heeft gepoogd hem enigszins te situeren door zijn kunst in verband te brengen met die van een niet gering aantal andere kunstschilders maar ook met schrijvers.

Geen van de tendensen die we in zijn oeuvre terugvinden - symbolistische, expressionistische, surrealistische - heeft een echt wordingsproces moeten ondergaan. Hij heeft ook geen enkele van die richtingen systematisch doorgevoerd en gehandhaafd.

Zijn expressionistische en surrealistische vormentaal ontstond jaren voor die bewegingen zich officieel manifesteerden.

...

De essentie van Spilliaerts kunst ligt dan ook hoofdzakelijk bij en in hemzelf. Wil men van stijlperiodes spreken, dan moet men uitgaan van het besef dat bij hem het psychische aan de basis ligt van zijn scheppingsdrang en is men als het ware verplicht de evolutie die zijn visie op het leven heeft ondergaan als uitgangspunt te kiezen."

(uit : N. Hostyn, Beeldend Oostende, 1993, p. 59)

**** 16de EUROPAPRIJS VOOR SCHILDERKUNST**
(16.06.1996 - 29.08.1996)

3.

HEEMMUSEUM "DE PLATE"

**** PASTER PYPE - tentoonstelling (tot 15.01.1996)**

100 Jaar geleden !

Lucien Valcke

DE URBANISATIE VAN MARIAKERKE OF HET "PROJECT NORTH"

Naar aanleiding van de tentoonstelling "LEOPOLD II, urbanist" deze zomer in de Venetiaanse Galerijen, vond ik het wel interessant om na te gaan hoe het stond met de publieke belangstelling voor de urbanisatieplannen in onze regio anno 1895.

Het was precies in dat jaar dat het "Project NORTH" meer en meer stof, of was het zand (?), deed opwaaien. Het was ook in dat jaar dat kolonel NORTH de duinenstrook tussen de Koninklijke Galerijen en MARIAKERKE kon verwerven.

Het begon met "geruchten" in de kranten, waardoor in geen tijd een groep pro en een groep contra ontstond.

Aanvankelijk bleek "L'Echo d'Ostende" de spreekbuis van de pro-groep, want daarin lezen we : "L'arrivée et le séjour du colonel NORTH à Ostende est une excellente aubaine pour notre ville".

Verder een zinsnede, waarbij sommigen waarschijnlijk het speeksel in de mond kregen : "... le "Nitrate-King" élèvera certainement une villa dépassant en luxe toutes celles qui existent aujourd'hui." (1)

De contra-groep scheen zich vooral te situeren bij de aandeelhouders van de stoomtramverbinding tussen OOSTENDE en VEURNE, want het "Project NORTH" omvatte in feite twee grote delen. Ten eerste was het kolonel NORTH erom te doen de duinenstrook te verwerven vanaf de Wellingtonrenbaan tot aan MARIAKERKE. Ten tweede trachtte hij de concessie te verkrijgen voor de exploitatie van een elektrische tramlijn van OOSTENDE-STATION naar MIDDELKERKE.

In een uittreksel uit het verslag van de Provincieraad van WEST-VLAANDEREN werd er vermeld dat de duinen buiten de bevoegdheid van de Provincieraad vielen. Zij was echter rechtstreeks betrokken bij een eventuele concessie voor de uitbating van de elektrische tramlijn OOSTENDE-MIDDELKERKE aangezien de concurrentie van deze lijn zeer nadelig zou zijn voor de bestaande verbinding OOSTENDE-VEURNE, waarvan precies het rendement van het stuk OOSTENDE-MIDDELKERKE de ganse lijn liet leven ! (2)

Daarom besliste de Provincieraad om een "wens" te sturen naar de Kamers, opdat zij bij het bestuderen van het concessieproject de nodige maatregelen zouden nemen om de belangen van de gemeenten en particuliere aandeelhouders van de buurtspoorweglijn OOSTENDE-VEURNE, te vrijwaren. (3)

Ook de nationale pers geraakte stilaan in de ban van het project. De "Patrie" publiceerde een samenvatting van het contract dat door de Kamers moest worden goedgekeurd.

In dat contract werd o.a. omschreven dat de duinenstrook die voor urbanisatie in aanmerking kwam, een lengte van 3 km had vanaf Wellington tot MARIAKERKE en een totale oppervlakte had van 23 ha, omvattende een stuk van 6 ha vlak vóór Wellington (waar later het Royal Palace Hotel zou komen), 16 ha langsheen de dijk en een strook van 1 ha langs de Avenue des Courses. Voorts zou kolonel NORTH een optie krijgen van 6 jaar om deze duinen te kopen tegen de prijs van 7 560 000 fr. (= +30 fr/m²), terwijl hij er zich toe verbond op het stuk tegenover Wellington een hotel te bouwen met feestzaal, tuinen, enz...

Ook in de "Métropole" (ANTW.) werd commentaar gepubliceerd, voornamelijk betreffende de nadelige gevolgen van het contract voor OOSTENDE : concurrentie voor het casino, voor de hotels en voor de toeristische belangstelling in het algemeen. (4)

"Le Bien Public" nam geen eigen standpunt in maar wees erop dat "men" in OOSTENDE hoopte dat de Kamers de vooropgestelde projecten niet zouden aanvaarden o.a. omdat de gevraagde prijs veel te laag en een verkaveling veel meer kon opbrengen. (4)

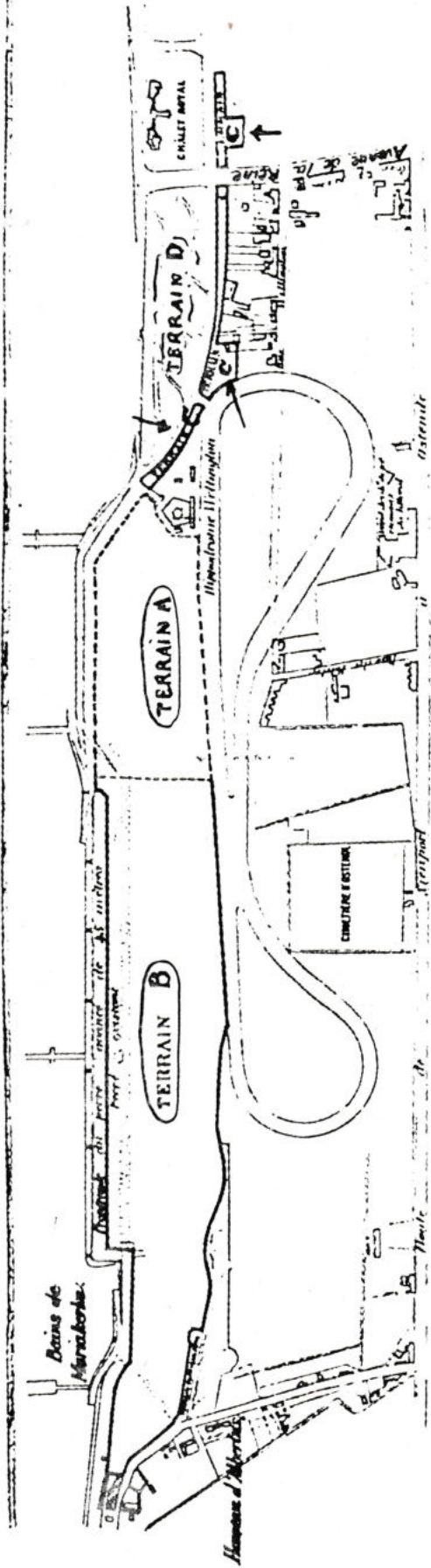
Stilaan werd het ook duidelijk de koning LEOPOLD II nauw bij het fameuze project betrokken was.

"Patrie" publiceerde een uittreksel uit het rapport over een wetsvoorstel, dat verschillende contracten moest goedkeuren in verband met bezittingen van de domeinen. Daarin vindt men interessante gegevens over de ontwikkeling die de Koning en de regering hadden willen geven aan onze badinstallaties. (5)

De koning bezat een groot stuk terrein tussen Wellington en het gehucht ALBERTUS. Dat terrein kon omgevormd worden tot publiek park indien een scherm van villa's de aanplantingen zou beschutten tegen de zeewind.

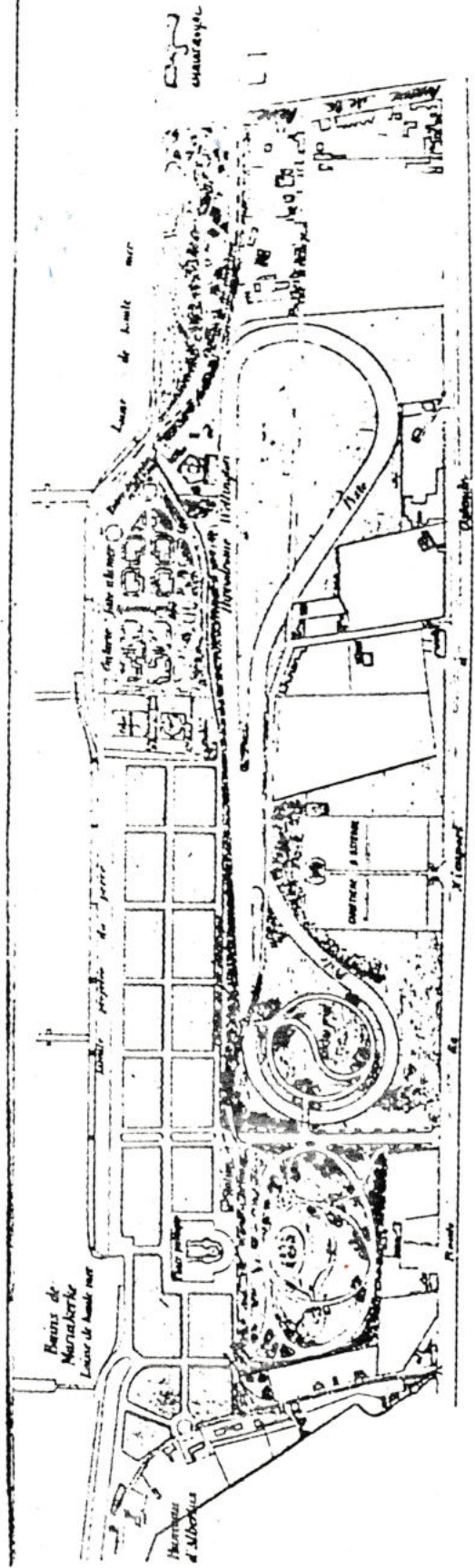
De koning was ook bereid om, zodra de concessie NORTH bekrachtigd was, deze bezittingen, na omvorming tot park, aan de Staat te schenken, op voorwaarde dat de parkfunctie eeuwig zou behouden blijven !

LE PROJET NORTH

Terrain A. Avanté à couvertures jardiées, hôtel pour de... Terrain B. Dunes à niveller... Terrain C. Galeries couvertes promenade... Terrain D. Parc à créer aux fruis du Roi.

PIAN 1. - État actuel des terrains. (1895)

PIAN 2. - Le plan North exécuté. (1896)

Uiteindelijk begon men in OOSTENDE te beseffen dat hetgeen kolonel NORTH wilde verwezenlijken een fantastische reclame zou zijn in ENGELAND ten voordele van OOSTENDE. (6)

Het hotel vóór de hippodroom zou 450 kamers omvatten, volledig voorzien van alle comfort (zelfs WC !)

De voorgevel moest 184 m lang zijn en de zijgevels 80 m.

Het geheel, omgeven met terrassen en tuinen, moest 6 000 m² beslaan !

De bouw zou starten in oktober 1895 en klaar zijn tegen de zomer van 1897.

Het was ook zeker dat kolonel NORTH aan de vereniging van de koersen, belangrijke subsidies zou schenken, zodat omzeggens gans het jaar door koersen ingericht zouden kunnen worden. Zo schreef men ! (6)

Eindelijk verscheen op 22 september 1895 het bericht dat in het Staatsblad de wet gepubliceerd was die verschillende contracten aanvaardde i.v.m. bezittingen van de domeinen. Daartussen bevond zich ook de conventie NORTH, inclusief de concessie voor een elektrische tramlijn van OOSTENDE naar MIDDELKERKE. (7)

L'Echo d'Ostende rapporteerde dat zodra de esplanade vanaf het koninklijk chalet tot aan MARIAKERKE afgewerkt zou zijn, de heer NORTH onmiddellijk zou beginnen met de bouw van het enorme hotel en van een schitterend casino in de trant van MONTE CARLO.

Tevens werd vermeld dat er ruimschoots plaats was voor 600 villa's op het stuk kust, verworven door kolonel NORTH en zijn vennoten. (8)

Eventueel wordt deze story vervolgd in één van de Gidsenbladen van 1996 !

Bronnen :

(1)	L'Echo d'Ostende,	28 mei 1895, p.2,	"L'Affaire NORTH"
(2)	" "	25 juli 1895, p.1,	"Conseil Provincial"
(3)	" "	11 juli 1895, p.2,	"L'Affaire NORTH"
(4)	" "	1 aug. 1895, p.1,	"Le Projet du Colonel NORTH"
(5)	" "	11 aug. 1895, p.2,	"Transformation du Littoral Belge par le Roi"
(6)	" "	19 sept. 1895, p.2,	"North Plage"
(7)	" "	22 sept., 1895, p.1,	"North Plage"
(8)	" "	28 nov. 1895, p.2,	"NORTH Plage" - "Chronique Locale"

Een "Thuishaven" in de Peter Benoitstraat

Martine Quaegebeur

"Oude, waardevolle gebouwen mogen niet verloren gaan !"
Dit is de mooie zinspreuk van de familie R. VAN WELDEN-LAUREYS uit de Peter Benoitstraat nummer 57 in Oostende.

Het gezin bestaat uit vier personen : Rudy en zijn echtgenote Mireille en de twee volwassen kinderen : Cynthia en Marino. Afkomstig van Oudenaarde, zijn zij in juli 1994 naar Oostende komen wonen.

Een paar weken terug ben ik bij hen thuis op bezoek geweest. Zij hebben mij hartelijk ontvangen en rondgeleid in hun aangename woning.

Hun huis is een typisch herenhuis van 1905. Het is opgetrokken in Belle-Epoque stijl, ook eclecticisme genaamd (d.w.z. een mengeling van verschillende bouwstijlen) en de gevel is versierd met ivoorkleurige en blauwe majolicategels. Aan de buitenkant als aan de binnenkant heeft het huis mooie houten deuren en ramen.

Het gezin heeft een grote belangstelling voor architectuur en alles wat geschiedenis en antiek betreft. Er is een goede familiale sfeer en wij hebben een levendig gesprek over de renovatie van hun woning.

"Waarom zijn jullie naar Oostende verhuisd" ? vraag ik hen.
"Toen wij nog in Oudenaarde woonden, kwamen wij al erg graag naar Oostende. Mijn vrouw werd er immers geboren en onze zoon, Marino, studeerde in Oostende aan de Zeevaartschool", deelt Rudy me mede.

"Wij spraken er al eerder over om naar Oostende te gaan wonen maar wel met de bedoeling er een oud herenhuis aan te kopen en dat te renoveren in zijn oorspronkelijke staat", glimlacht Mireille me vriendelijk toe. "Het was dan ook mijn geliefkoosde bezigheid om in Oostende oude gevels te gaan bekijken. Zo ontdekte ik dat het huis hier te koop stond. Het viel onmiddellijk in onze smaak en we wisten in de grond van ons hart dat dit het huis was waarnaar we zochten. We wilden dat en geen ander".

"Er was ook niet zoveel geschonden : de fijne houtsoort aan de voorgevel, de prachtige voordeur en binnendeuren, de kleurrijke fresco's in de gang, de bloemmotieven op het plafond en de marmeren schouwen".

"De ligging van het huis vonden we ook zeer gunstig : dichtbij de winkelcentra, het station en de school van Cynthia. Momenteel ben ik werkzaam in het O.C.M.W.-rusthuis De Boarebreker en dit is slechts een paar stappen van thuis".

"Hoe stonden de kinderen tegenover de verhuis naar Oostende, de aankoop van een oud herenhuis en de renovatie ervan ?" vraag ik nieuwsgierig.

"De kinderen waren enthousiast", antwoordt Mireille. "Het huis heeft een benedenverdieping, twee etages en een kelderwoning. Nu de kinderen volwassen zijn, hebben zij dan ook elk hun eigen verdieping. Marino, die voor officier ter lange omvaart studeert en soms moet varen, heeft zich in de kelder geïnstalleerd, terwijl Cynthia haar intrek boven genomen heeft".

"De meeste mensen vinden ons huis te groot maar dit is in feite niet waar. Door de vele kamers, is het ideaal om ingericht te worden. Je kan bijvoorbeeld een kamer gebruiken als bureau, een ander als slaapkamer, een volgende als televisiekamer, een vierde als gastenkamer, een eetkamer, een muziekkamer enz. Elke kamer heeft aldus zijn eigen specifieke functie. Daardoor biedt het huis veel, ruimte, vrijheid en privacy. Men zit hier niet op elkaar zoals in een gewoon huis waar alles soms veel te druk is. Ieder van ons kan zich terugtrekken en nu de kinderen volwassen zijn, vragen zij ook hun eigen leefwereld".

"We beseften van het begin af dat de aankoop van het huis een risico betekende, dat het een hele karwei zou zijn om het te renoveren en dat de werkzaamheden niet zonder moeilijkheden zouden verlopen. Maar je moet er gewoon achter staan en het graag doen, anders lukt het niet. Van een oud herenhuis moet je houden. Het meeste herstellingswerk hebben we trouwens zelf gedaan. Dit vraagt een bijzondere inzet. De water- gas- en elektriciteitsleidingen zijn nu helemaal vernieuwd. Uiteraard is er nog veel werk aan de winkel maar in één jaar tijd hebben we reeds veel verwezenlijkt", vertelt Rudy trots. "We hebben altijd nieuwe plannen en doeleinden voor ogen. De mensen uit de straat tonen veel belangstelling en waardering voor onze inspanningen en nog steeds krijgen wij oprechte

het aspect van het interieur blijven we behouden".

Het gezin toont me nu de eetkamer. Deze is bijzonder smaakvol ingericht in een typische neo-stijl met mooie planten.

Aan de muur bemerk ik een prachtige, gekleurde afbeelding van "De Belegering van Oudenaarde door Lodewijk XIV in 1667". Mireille heeft het ooit als geschenk gekregen en het is haar nog steeds dierbaar.

Terwijl we samen gezellig praten en koffie drinken, geeft Rudy verder uitleg over de renovatie : "De elektriciteit heb ik volledig heraangelegd naar moderne normen met twee verliesschakelaars. De leidingen, uit lijnwaadstof, waren compleet verpulverd en op de plinten bevonden zich stopcontacten. Dit was dan ook onveilig. Het moeilijkste werk hebben we weliswaar laten uitvoeren door een gediplomeerde stielman, maar het meeste werk hebben wij zelf gedaan".

"De muren waren met dikke lagen papier behangen. 70 kg plamuur werd er klaargemaakt om de muren effen te krijgen".

"In het plafond zit een houten roosterwerk. Omdat hout leeft, zijn er vele barsten in het plafond ontstaan. We hebben het kunnen camoufleren door glasvezel op het plafond te plakken."

"De houten vloer hebben we met een machine blank geschuurd. Doordat de planken hol stonden en bedekt waren met balatum en vloertapijt, was het schuren een intense arbeid. Maanden hebben we gewerkt. De kieren tussen de planken werden met silicone en kneedbaar hout opgespoten. Enkele nieuwe planken hebben we bij de schrijnmaker laten maken, aangezien het standaardformaat nergens meer te verkrijgen was".

"De deuren van de benedenverdieping werden met een speciale verftechniek bewerkt zodat we ze enkel met regenwater moesten afwassen. De voordeur daarentegen stond vol mos en werd afgeschuurd en gezandstraald. De overige binnendeuren werden eveneens afgeschuurd om de vele lagen vernis eraf te krijgen".

"De ramen waren oorspronkelijk in het groen geschilderd. Ze werden afgeschuurd, geolied en "gemastiekt". Enkele ramen werden zelfs volledig vernieuwd."

"De telefoonlijn heb ik door het plafond naar boven doorverbonden. Op elke verdieping hebben we nu telefoon.

felicitaties",

"Ons huis heeft twee maanden in de steigers gestaan. Er was een dubbele stelling en de kostprijs daarvan bedroeg 55 000 fr", licht Mireille me in. "Het stadsbestuur heeft ons daarin niet gesteund want ze verwijzen naar het feit dat de Peter Benoitstraat geen herwaarderingsgebied is. Nochtans vinden wij de Peter Benoitstraat, met zijn unieke herenhuizen en uitstekende balkons, een heel mooie straat. Men zegt dat er in vroegere jaren veel kapiteins woonden".

Mireille is altijd blij wanneer mensen hun huis restaureren, want ze vindt het jammer dat oude, mooie huizen verkommeren en verdwijnen. Toch kan ze zich ergeren op de manier waarop mensen hun woning veranderen : "Meermaals gebeurt dit veel te lichtzinnig. Ramen en deuren worden vervangen zonder rekening te houden met de originele architectuur. De stad zou daar rekening mee moeten houden".

Hoe eigenaardig het ook lijkt, de familie is beneden begonnen met renoveren.

De woonkamer op de benedenverdieping is nu oosters ingericht, naar een idee van Mireille. Ik vind haar een echte binnenhuisarchitecte. Het is er heel gezellig en de familie komt er tot rust. De gasten worden hier vriendelijk ontvangen.

Twee prachtige Chinese pagoden van jade en een mooie antieke piano van 1920 trekken mijn aandacht. Mireille en Cynthia zijn verliefd op muziek en volgen les aan het Stedelijk Muziekconservatorium van Oostende.

In de open schouw, afgewerkt met Belgisch rood marmer, brandt de gaskachel : "Het was moeilijk om die te installeren", verklaart Rudy. "Het onderste gedeelte van de schouw moet nog dichtgemaakt worden maar aangezien de Belgische steengroeve niet meer bestaat, zullen we moeten uitkijken naar een andere soort steen die er uiteraard bijhoort. Soms is het moeilijk om oude stukken te recupereren".

"We hebben voor aardgas gekozen omdat dit praktisch en energiebesparend is. In ons huis zijn de plafonds 3 m 85 hoog en daardoor is centrale verwarming niet zo goed haalbaar. Tussen twee woonkamers hebben we een dubbele deur. Als we ze sluiten, kunnen we één ruimte afzonderlijk verwarmen. Het is een andere manier van leven maar het biedt ons veel voordelen en

Om elkaar te contacteren, heeft elk van ons zijn eigen telefooncode. Dit is heel doeltreffend in een herenhuis".

In de hal zijn er zes mooie, kleurrijke fresco's. Ze stellen landschappen voor met molens en vogels. Onderaan lees ik de naam van de kunstenaar : H. Verbeke, 1908. Op één van de fresco's herken ik een "Hollands Kaatje". Misschien was deze kunstenaar wel een Nederlander of misschien liet hij zich inspireren door het Nederlands landschap ?

"Naar horen zeggen moeten de fresco's met karnemelk onderhouden geweest zijn, maar deze techniek hebben we nog niet durven toepassen", licht Mireille me in.

"De trap is authentiek en van Carrarisch marmer", vertelt Rudy.

Ik zie dat de vloer uit witte en zwarte, vierkante, glanzende tegels bestaat : "Om die blinkend te maken, hebben we ze in het begin geschuurd met witte zeep", bekent Mireille me openhartig.

Links van de hal gaan we enkele trappen naar beneden en komen we in de kelderverdieping. Deze telt twee ruimtes en is nu de verblijfplaats van de zoon, Marino. Helemaal achteraan bevinden zich nog een keuken en een douche. In de toekomst zullen die vernieuwd worden en kan het echtpaar eventueel de kelderverdieping verhuren.

"Toen het huis in de steigers stond tijdens de herstellingswerken, is er in de kelderverdieping een vochtige muur ontstaan", toont Rudy mij aan. "Waarschijnlijk is dit te wijten aan het ontbreken van een dakgoot, waardoor het water langs de muur naar beneden sijpelde. Om het opstijgende grondvocht tegen te houden, hebben we de muur met een harshoudend produkt geïnjecteerd".

Zoals bij andere herenhuizen, heeft dit huis achteraan een bediendentrap. Er is geen tuin maar wel een kleine binnenkoer.

In de oorspronkelijke kolenkelder zijn nieuwe koperen gasleidingen geïnstalleerd en wordt het oud gietijzer van de voorgevel bewaard. Via een keldergat konden de kolen rechtstreeks naar beneden gelost worden.

We gaan de trappen op en bereiken de keuken. Het gezin heeft toekomstplannen om een nieuwe keuken en badkamer te installeren, aangepast aan het interieur van hun woning.

Op de eerste verdieping bevinden zich het bureau, de televisie- en de slaapkamer van Mireille en Rudy.

We gaan naar boven, naar de tweede verdieping. Daar woont Cynthia vooraan in een gezellige studeer- en slaapkamer. Vanuit haar vensterkamer heeft ze een mooi gezicht op de straat en ze woont er heel graag.

"Het bovenste deel van ons huis is volledig vernieuwd", maakt Rudy me duidelijk : "het dak, de pannen, het zink, de planken vloer voor de zoldering en de kamer voor Cynthia.

Het zag eruit als een krot. De regenpijp van de voorgevel liep trouwens door het huis naar de achtergevel en dit veroorzaakte veel waterinspijping en schade aan de muren. De metsers hebben dan ook veel werk verricht om te pleisteren. De muren hingen los. We vulden 75 vuilniszakken en droegen die van boven naar beneden om de container te vullen".

"Bij het installeren van Cynthia's gaskachel bemerkten we ook dat de schouw volzat met roet en steenslag".

"Het dak is nu volledig vernieuwd met uitzondering van de steunbalken. De pannen die bedekt waren met asfalt, wat veelvuldig voorkomt in Oostende omdat asfalt water tegenhoudt, hebben we laten vervangen door rode stormpannen".

"De zolder is nu ook geïsoleerd en het hout ingewreven tegen houtworm, want het hout was door houtworm aangetast".

"Achteraan op de tweede verdieping komt een logeerkamer. We hebben hier al een nieuw dakvenster geplaatst van waaruit we de daken van het Sportcentrum kunnen zien".

Het gezin voelt zich goed thuis in de Peter Benoitstraat 57. Zij hebben hun huis dan ook "Thuishaven" genoemd. Graag zouden zij een tip krijgen om het woord "Thuishaven" om te zetten in een Keltisch woord of eventueel in een andere oude taal. Mocht iemand daarvan op de hoogte zijn ? Hij/zij is steeds welkom.

Hun woning behoort tot het bouwkundig erfgoed van Oostende.
De renovatie ervan is een voorbeeld van hoe het wel kan in
Oostende. Maar een geslaagde renovatie kan je enkel en alleen
tot stand brengen met hart en ziel. En dat heb ik bij die
vriendelijke mensen aangetroffen.

Foto's van ASTRID (Brussel, 1936) in het PMMK !
Zij is niet geïnteresseerd in het louter objectief registreren
maar wel in het manipuleren van beelden en maken van nieuwe
beelden, meestal in reeksen...

Sprokkels

Duizend bommen en granaten !!!!!

Jaak Fonteyne

BOEN MMM !!!!!

Een zware ontploffing verscheurde - op een rustige mooie namiddag - ons gedroom over vrijheid en straatspel. Wat mocht het zijn ? Onmiddellijk na het belsignaal naar buiten, op jacht naar informatie. Weldra waren er die het wisten : "Er was een munitieschip ontploft aan de "Kaaie" waar geallieerde schepen dag en nacht materiaal en manschappen aanvoerden.

Veel later, dank zij de gidsencursus, heb ik de waarheid vernomen : "Het waren vier Engelse snelboten die ontploft waren tijdens het tanken" (+ een sigaretje ?).

's Avonds ben ik er dan met mijn vader naartoe getrokken : het troosteloze beeld van de huizen op de Visserskaai staat me nog steeds voor ogen en ook de hoge prikkeldraadversperringen rond het dok en de massa "ramptoeristen".

In het Provinciaal Museum in Raversijde liggen enkele geschenkjes van de Ontmijningsdienst van de Zeemacht. Eén ervan is een Duitse torpedo, die gereed zat in de lanceerbuis van een voor de kust gekelderde S(chnell)boot.

Wat zijn nu snelboten en torpedo's ?

De bouw van snelboten is begonnen in de Eerste Wereldoorlog voor de goedkopere jacht op duikboten.

Dat die Engelse snelboten hemelwaarts vlogen, is vooral te wijten aan het gebruik van benzine voor de afgedankte vliegtuigmotoren.

Over de huidige snelboten in dienst bij de Bundesmarine vernamen we het volgende : die "S-boote" zijn gebouwd in hout. Ze zijn uitgerust met dieselmotoren, kunnen een maximale snelheid halen van 81 km/u en verbruiken dan 17 l mazout per...minuut. In 3 uur wordt een motor vervangen en elk der 39 bemanningsleden heeft meerdere specialiteiten om elkaar te kunnen vervangen. Er is slechts één bed aan boord per twee man. (Bij een duikboot één per drie man !)

En nu de torpedo

In de Tweede Wereldoorlog werden er gemaakt die tot 450 kg springstof bevatten, vooraan in de neus waar een ontstekingsmechanisme werd ingeschroefd. Binnenin zitten : een benzine-motor, de nodige brandstof, perslucht, olie en water voor de koeling. Het geheel wordt gecommandeerd door een magnetisch-en gyroscopisch kompas die koerscorrecties aanbrenge via de roeren. Doordat de twee schroeven (op één as) tegengesteld draaien, tolt de torpedo niet om zijn lengteas en wordt ook minder schuim gevormd.

Nog in de Tweede Wereldoorlog werden allerlei "verbeteringen" aangebracht zoals geruisopsporende torpedo's, of, zo ze hun doel misten, die begonnen cirkels te beschrijven in een bepaalde zone, op zoek naar het doel. Ook waren er die van op afstand bestuurd werden, hetzij met draden, hetzij telegeleid. Nu via de satellieten ??? Normaal "varen" ze 2 tot 3 m diep.

De Italianen stuurden bemande torpedo's tot dicht bij het doel waarna de kikvorsman terugzwom of terugvoer op een ander stuk. Het lanceren gebeurt vanuit vliegtuigen, oppervlakteschepen, duikboten en zelfs vanuit bunkers. Thans zijn er ook met elektrische motoren en de snelheid loopt op tot 60 km/u en meer en de prijs tot een klein miljoen. Volgens de conventie van Genève moeten ze, bij niet treffen, zinken na 15 km.

Met F.T.G. over ZEE. *augustus 1995*

(onvolledig) VERSLAG.

Met een bang hartje trokken we 's morgens op: "Zou de Jetfoil varen?", doch Neptunus, zijn knappe dochters en de weergoden waren ons gunstig gezind, de ganse reis trouwens. Er verschenen enkel kleine schuimkopjes op de baren en een heerlijk zonnetje verwelkomde ons in Ramsgate...

Alleen bij onze terugkeer begon Neptunus te grommen en we waren net op tijd thuis voor hij zijn kuren kreeg.

Hoe is de reis verlopen, wat hebben we gezien, beleefd??

Via het Vikingschip van Ramsgate en de centrales trokken we door het zachte landschap van Kent, zoals miljoenen pelgrims voor ons, naar het Rome der Anglikenen, Canterbury. In de wereldberoemde kathedraal waar ooit St. Thomas Becket werd vermoord, erdoor onsterfelijk werd, en o. m. herleefde in de film "Murder in the Cathedral".

Er was vrije keuze: kathedraal bezoek met gids, stadswandeling met gids, bier-, thee-, koffie- of andere "shopping"...

Chillham, een heel klein dorpje in de buurt, verwelkomde ons met een licht, doch erg op prijs gestelde Engelse boterhammetjesmiddagmaal, met zijn kerk, marktplein, Castle en gardens, en zijn prachtige vakwerkhuizen.

In ons Hollyday Inn Hotel wachtte ons na bad en tafel, een heerlijk zacht en breed bed. Zo breed dat het misschien voorzien leek voor een kleine beginnende Arabische harem.

's Morgens vroeg, stormt iedereen naar de fitness waarna een heerlijk reusachtig Engels ontbijt op ons wacht. Kwestie om de zware dag te overleven..

We trekken zuidwaarts naar het kustgebied, maken kennis met anti-Napoleon versterkingen, de Engelse polders (brookland) en mooie historische havenstadjes zoals Rye.

De dag wordt besloten met een uitgangsavond: we kunnen de prachtige duisternis bewonderen in Ashford en ontdekken ten slotte toch enkele pubs die open zijn en uiteindelijk zelfs één waar we niet buitengewalst worden door wat men tegenwoordig "muziek" noemt. Het biedt de nieuwbakken Engelandreizigers de kans de vuurproef te doorstaan met (het meestal afschuwelijk) Engels bier.

De derde dag laat ons kennis maken met 1066 : het slagveld waar Willem de Veroveraar de match won en Engeland in de wacht sleepte. Op het slagveld staat nu een abdij(school) en het dorpje Battle en het was in "The Pilgrims Rest" dat we onze laatste Engelse sandwiches lieten verdwijnen.

In het wereldberoemde stadje Hasting was er het Sealife Centre, het strand, de winkels, en een typische "café chantant" (die tot voor kort om 15 uur dicht moest!).. Doch zelfs in Dear Old Engeland verandert er langzaam één en ander.

Als beloning voor hun goed gedrag kregen alle medereizigers aan boord van onze "maalboot" een heerlijk maal.

Mensen, U waart een voorbeeldig-aangename groep. De reis werd besloten met DE vraag :: "Wanneer nog eens een reis? en "Je gaat ons toch tijdig verwittigen a.u.b.?"

Jozef Bonte en Jaak Fonteyne

De vele gaven van Omer zijn bij alle gidsen intussen bekend en worden zeer gewaardeerd.

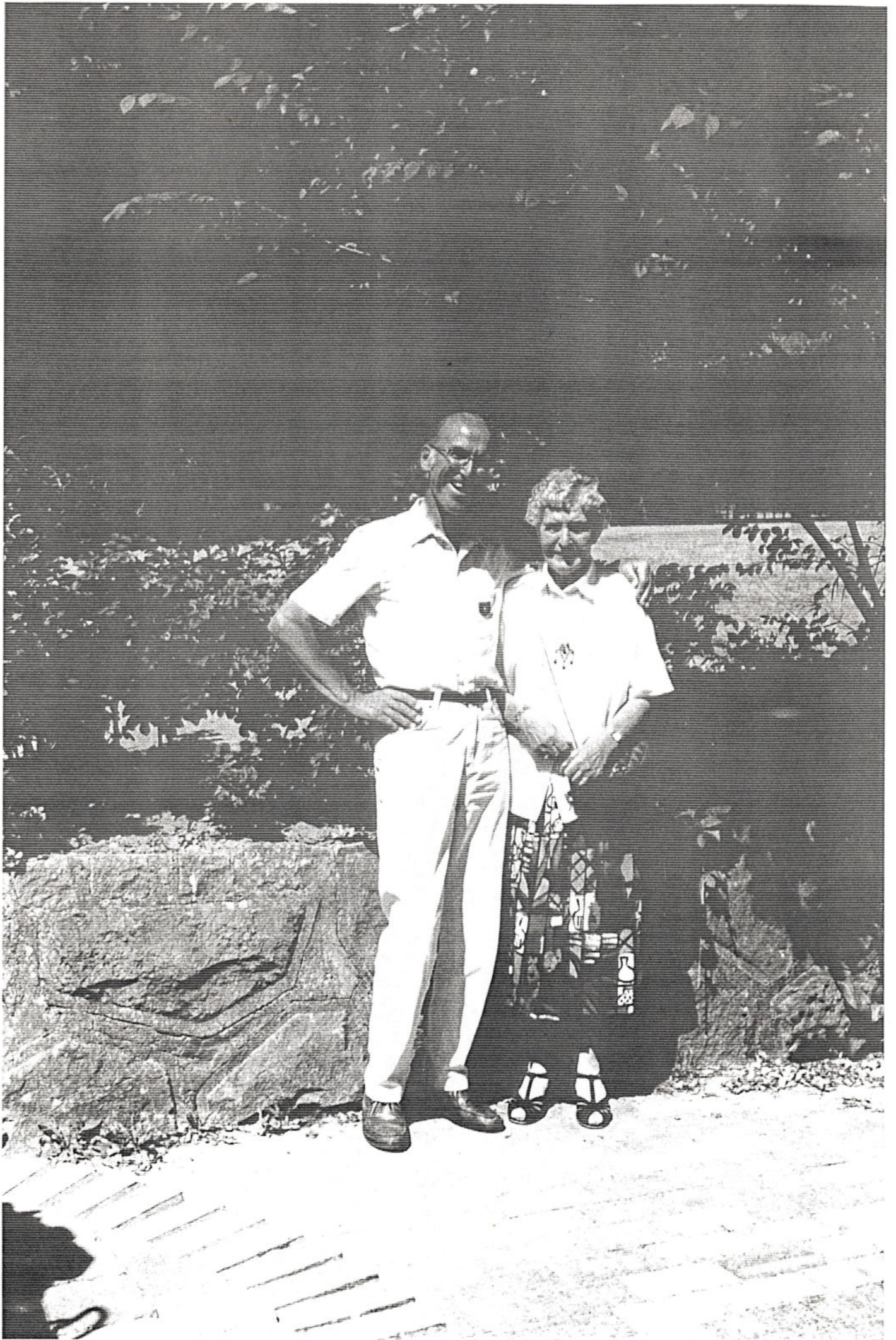
Dat hij ook nog een perfecte gastheer is, bewijst onderstaande foto.

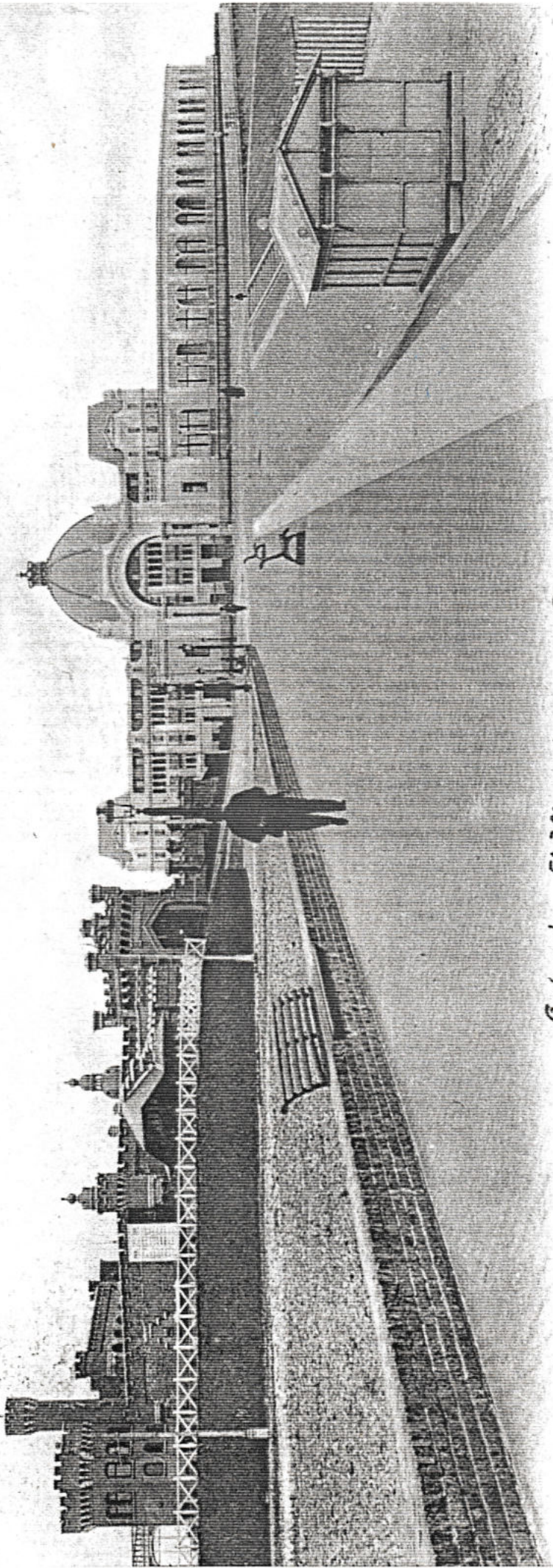
Bij het bezoek van Frau Engeler uit Winterthur aan het domein Raversijde op 12 augustus - heet weer toen - had hij voor haar op de banken rond het paradekanon de koelste plaats voorbehouden. Hij gaf haar in het Duits een relaas over de vakanties die hij met de organisatie Intersoc in Zwitserland had doorgebracht.

Samen met zijn vrouw Jenny verbleef Omer in Mürren, St. Moritz (5x), Maloja (2x), Leysin (2x), Adelboden, Lenzerheide (2x), Chandolin, Lugano, Château d'Oex (2x), Davos (2x), Disentis (2x) Engelberg (2x) en Wengen.

Frau Engeler was aangenaam verrast en voelde zich zeer vereerd dat Omer haar land zo mooi en net vond en dat de Zwitsers zo vriendelijk en gastvrij waren.

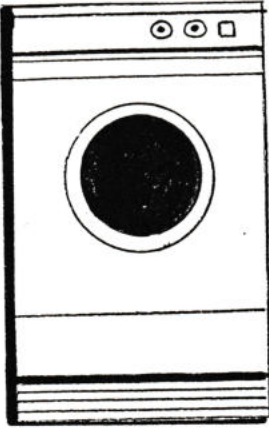
Op één van zijn wandelingen was hij samen met zijn vrouw een châlet, dat eruit zag als een restaurant, binnengestapt en had er twee koffies besteld. Toen hij wilde betalen, mocht hij niet. Hij verontschuldigde zich toen hij te horen kreeg dat hij in een particuliere woning zat. Hij werd uitgenodigd om te blijven en samen met de bewoners het avondmaal te gebruiken. Frau Engeler genoot zichtbaar van dit verhaal en at met smaak het taartje op dat Omer voor haar had meegebracht...

Ostende. L' Hippodrome et Palace Hôtel. ± 1900

L. de Marneffe

GLORIA

WASAUTOMATEN - KOELKASTEN
DROOGAUTOMATEN - AFWASMACHINES

Gistelresteenweg 29
Torhoutresteenweg 406

OOSTENDE

☎ 059 / 70 52 74

dermul

agence n.v.
CHRISTINA STRAAT 61
8400 OOSTENDE

dermul

HET AGENTSCHAP MET MEER DAN 40 JAAR ERVARING
BEL ONS VOOR EEN VRIJBLIJVEND GESPREK

Verkoop
059/55.10.55

Verhuur
059/55.10.66

Syndic
059/55.10.88

Beheer
059/55.10.76

dermul

Verzekering
059 / 55.10.77

dermul

BELEGGINGEN - KREDIETEN

VERZEKERINGEN

KANTOOR GUIDO DANNEEL

SINT-CATHARINAPLEIN 27

TEL. 059/51.51.76

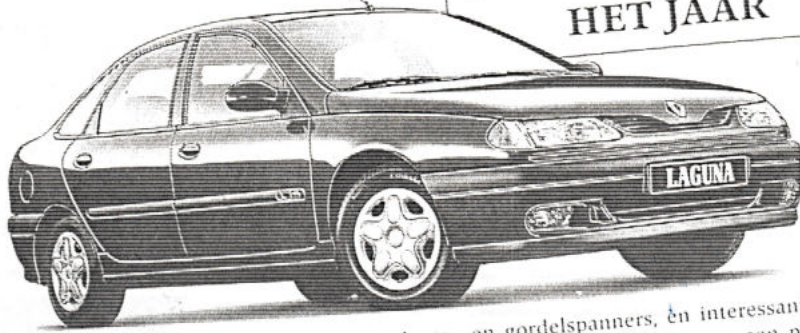
FAX. 059/51.24.48

Stockholmstraat 39 tel. 059/70.46.62

8400 OOSTENDE

RENAULT NEWS

VERKOZEN TOT GEZINSWAGEN VAN HET JAAR

Als een VTB-VAB jury van gezinnen, kinderen en autojournalisten unaniem de Renault Laguna tot Gezinswagen van het Jaar kiest, komt dat omdat ze de ruimte, het rijplezier en het ongeëvenaard comfort voor de passagiers zo op prijs stelden. Maar ook de extra veiligheid dankzij een versterkte kooi, dwarsbalken en gordelspanners, en interessante kostprijs per kilometer. Maak eens een proefrit met uw gezin: wedden dat de Renault Laguna ook uw Gezinswagen van het Jaar wordt?

RENAULT LAGUNA.
Vanaf 593.000 F BTW (prijs op 05.07.'94).

LAGUNA. NIET ALLEEN BESTUURDERS HOUDEN VAN AUTO'S.

N.V. AUTOBEDRIJF VERMEIRE
Torhoutsesteenweg 693
B - 8400 OOSTENDE
☎ 059 / 70 51 47
B.T.W. 407.127.014 FAX: 059/80 83 06

Opgelet ! Geldigheid van prijs nakijken en zo nodig aanpassen.

OXION®

12-17

je eerste stappen in de bankwereld.

**Gemeentekrediet
van België NV**

NU JE FINANCIËEL ONAFHANKELIJK WORDT - KIES JE EEN PARTNER
DIE JE DE MEEST COMPLETE FORMULE BIEDT - AMON

Thierry Beuselinck
A. Pieterslaan 90
8400 Oostende
tel. (059) 70 79 38

agentschap Petit Paris
elke dag : 9.00 - 12.15 uur
13.45 - 17.30 uur
zaterdag : 9.00 - 12.15 uur

SPECIAAL ELECTROZAAK MET DIENST NA VERKOOP

Torhoutsesteenweg 171 / 173 - 8400 Oostende

Tel. (059) 70 41 19

Fax (059) 80 63 85

BTW. 416.811.869

B.V.B.A.

STEVEN COMFORT

B. & C. Nuytten N.V.

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

HET UITVAARTKONTRAKT IS
DE ABSOLUTE **ZEKERHEID** DAT UW
BEGRAFENIS OF CREMATIE ZAL UITGEVOERD
WORDEN VOLGENS **UW WENSEN** EN DAT
UW FAMILIE ACHTERAF **GEEN FINANCIËLE**
BESLOMMERINGEN HEEFT.

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53
fax. 059 - 80 92 39
